

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 28 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Začasno zatišje glede češkoslovaške:

Napetost popustila, nevarnost še ni odstranjena

Mednarodna napetost, ki je grozila z izbruhom oboroženega konflikta, je vidno popustila, vendar pa sodijo v Londonu, da nevarnost še ni odstranjena ter da so potrebni še nadaljnji naporji za ohranitev miru

LONDON, 25. maja. br. Mednarodna napetost je vidno popustila, toda nevarnost še ni minila. To je tenor današnje londonskega tiska, ki slej ko prej posveča češkoslovaškemu problemu največjo pozornost. Listi podčrtavajo, da je sprito nastopa angleške vlade napetost, ki je v soboto bila na vrhuncu, po nedeljskih volitvah v ČSR in ponedeljskem sestanku Henleina z dr. Hodžom popustila, da pa nevarnost še vedno ni odstranjena ter da gre prav za prav le za začasno premirje. Angleška vlada zaradi tega nadaljuje svoja diplomatska prizadevanja, da se položaj do kraja razčisti in da pripomore do mirne ureditve grozečega konflikta. Listi naglašajo, da soglašajo z akcijo angleške vlade ne le Francija, nego vse miroljubne države na svetu, predvsem ameriške Zedinjene države, ki prav tako žele, da se enkrat napravi konec neprestanim izzivam in grožnjam. S priznavanjem pišejo listi o dostojanstvenem ponašanju

češkoslovaške vlade in vsega češkoslovaškega naroda, ki sta v teh kritičnih dneh ohranila mirno kri in z dostojanstvenim mirom pokazala, da sta dorasla težavnim nalogom sedanje dobe. Listi obirno pišejo o prvem sestanku med Henleinom in dr. Hodžom in vidijo v tem pričetek pogajanj za doseg sporazuma. Pri tem naglašajo, da je problem, ki ga mora rešiti češkoslovaška vlada, v resnici silno težaven, vendar pa izražajo prepričanje, da bo dr. Hodža, ki se je že ponovno izkazal kot moder državnik, tudi sedaj našel najboljšo rešitev. Dr. Hodža je znan kot odličen poznavalec manjšinskega problema, prav tako pa je tudi že ponovno dokazal, da odkritosrčno želi preprečiti grozeči konflikt.

Snoči je prispela v London vest, da je Henlein po razgovorih z dr. Hodžom odstopal v Berlin, da obvesti tamošnje kroge o vsebini razgovorov. Hitler je včeraj popoldne prispel v Berlin in je sklical posvet svojih ožjih sodelavcev.

Berlin: Saj ni nič...

Nemški tisk zagotavlja, da je vse izmišljeno, kar se je trdilo o Nemčiji

BERLIN, 25. maja. br. Svojevrsno stališče glede dogodkov zadnjih dni zavzema nemški tisk. Po pisanju vodilnih nemških listov sploh ni bilo nikake krize in so si jo drugod enostavno izmišlili, da bi mogli hujskati proti Nemčiji. Nemčija se je samo zavzela za interese nemških rojakov v tujini, se pa pri tem ni v ničemer prenegala. Hitler je ostal v Berchtesgaden, da se odpočije po napornem potovanju po Italiji ter se je vse te dni bavil z arhitektonskimi načrti bodočih javnih zgradb, ki jih mislijo zgraditi.

Kar se tiče akcije angleške diplomacije, pišejo nemški listi, da sloni na netočnih informacijah in na nepoznavanju pravega položaja. Ker ni bilo nobenega razburjenja, tudi ne more biti govora o kakem pomirjenju. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da je nemška vlada dala angleškemu poslaniku vsa potrebna pojasnila, kljub temu pa je angleški tisk skušal izzvati paniko in zavzema neprijeteljsko stališče napram Nemčiji. Tudi berlinska »Börsenzeitung« piše o angleškem blufu in neupravičenem izzivanju panike, ki naj bi ustvarila nerazpoloženje proti Nemčiji. Hamburger Fremdenblatt« piše, da se je jezaden dni razvijala prava spekulacija z vojno nevarnostjo in da se je manevriralo z bajkami, ki spadajo v področje domišljije. Nekdo si je pač hotel pridobiti slavo diplomatskega uspeha.

Rim: Položaj ni kritičen

Rimski krogi so prepričani, da ni nevarnosti mednarodnega konflikta

RIM, 25. maja. br. Angleški poslanik lord Perth je včeraj obiskal po nalogu svoje vlade italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana in ga prosil za pojasnilo, kako stališče zavzema Italija glede konflikta med ČSR in Nemčijo. Iz odgovora, ki ga je dobil lord Perth, so v diplomatskih krogih dobili vtis, da italijanska vlada ne smatra za verjetno, da bi spor med Češkoslovaško in Nemčijo mogel dati povod takim komplikacijam, ki bi mogle izzvati mednarodni konflikt.

škoslovaškim, so prehodnega značaja, potrebno pa je, da se ne samo češkoslovaška vlada, nego tudi vsi drugi mednarodni činitelji poborjajo za to, da se prepreči nepotrebnost razburjanje, ki bi utegnilo kvarno vplivati na notranji razvoj v ČSR.

Mussolini predlaga revizijo versajske pogodbe?

PARIZ, 25. maja. o. »Figaro« je objavil vest iz Rima, da namerava Mussolini po zaključku občinskih volitev na Češkoslovaškem vsem prizadetim vladam postaviti predlog za revizijo versajske pogodbe. Na osnovi revidirane pogodbe naj bi se potem vobče uredila manjšinska vprašanja. Podrobnosti o Mussolinijevih načrtih pa niso znane.

Mirna presoja položaja v Parizu

Vse je na poti pogajanj

PARIZ, 25. maja. AA. Snoči je v Parizu prevladoval vtis, da je češkoslovaško vprašanje sedaj prešlo na pot pogajanj. Češkoslovaški poslanik v Parizu Osusky je snoči odstopal v Prago, kjer bo razložil svoji vladi stališče francoske in angleške vlade, prav tako pa tudi sporočila francoskega zunanjega ministra Bonnet, da bi se čimprej in na prijateljski način uredilo razmerje med vlado in nemško manjšino. Včeraj dopoldne je Bonnet na seji vlade razložil potek dogodkov v zadnjih treh dneh. Poprej se je Bonnet tudi še razgovarjal z ameriškim veleposlanikom Bullittom. Bonnet je zaprosil Bullitta naj v Washingtonu sporoči, kako se angleška in francoska vlada trudita za mirno rešitev češkoslovaškega vprašanja. Slična navodila so poslali tudi francoskemu veleposlaniku v Washingtonu, ki je dobil ukaz, naj podvzame primerne korake pri ameriških odločilnih krogih. Bonnet i. Bullitt sta v stalnem stiku.

Osusky in Masaryk v Pragi

PRAGA, 25. maja. br. Češkoslovaška poslanika v Parizu in Londonu, dr. Osusky in dr. Jan Masaryk sta davi z letali prispela v Prago, da obvestita vlado o stališču francoske in angleške vlade glede rešitve nemškega manjšinskega problema v ČSR. Kakor se doznava, se stališče Anglije in Francije v tem pogledu ni v ničemer spremenilo. Slej ko prej svetujemo, naj vlada ugodni nemškim zahtevam, v kolikor je to združljivo z ustavo in suverenostjo češkoslovaške republike. Kar se tiče incidentov, ki so se pripetili zadnje dni, smatrajo v Parizu in Londonu, da gre za samovoljno poedincev, ki pa jo mora vlada z energičnimi ukrepi zatreti.

Pred veliko debato v spodnji zbornici

LONDON, 25. maja. br. Danes popoldne bo v spodnji zbornici debata o oboroževanju Anglije v zraku. Za to debato vlada v vseh političnih krogih veliko zanimanje, ker bo, kakor sodijo, huda preizkušnja za čvrstost Chamberlainove vlade. Dogodki zadnjih dni so še povečali nervoznost in računajo s tem, da bo v zvezi s to

debato načeto tudi češkoslovaško vprašanje. Kot glavni govornik bo nastopil ministrski predsednik Chamberlain, ki bo zavrnil zahtevo delavske opozicije, naj se uvede posebna preiskava o tem, kdo je zakrivil, da je Anglija v oboroževanju zaostala.

Danes pogreb v Hebu

PRAGA, 25. maja. br. Danes popoldne bo v Hebu pogreb obeh sudetskih Nemcev, ki sta bila v soboto zjutraj, ko sta hotela z motorjem preko meje in se nista pokorila

pozivu obmejne straže, da bi se podvrgla kontroli, po nesrečnem naključju ustreljena. Za pogreb so organizirali Nemci veliko udeležbo iz vseh nemških pokrajin. Oblasti so izdale obširne varnostne ukrepe, da zavarujejo red in mir. Tudi vodstvo sudetsko nemške stranke je dalo zagotovilo, da ne bo prišlo do nikakih incidentov. Pogrebu bosta kot posebna odposlanca kancelarja Hitlerja prisostvovala vojaški ataše v Pragi, polkovnik Tussen in letalski major Mericke ki bosta v Hitlerjevemu imenu položila vence na krsti.

Netočne vesti o narodnostnem statutu

„Daily Telegraph“ je nasedel mistifikaciji

LONDON, 25. maja. br. »Daily Telegraph« je sinoči objavil senzacionalne vesti o načrtu narodnostnega statuta v ČSR, ki da je bil predložen Henleinu na sestanku z dr. Hodžom. Po poročilu tega lista naj bi se češkoslovaška docela reformirala in pretvorila iz nacionalne države v narodnostno državo. Vsaka narodna manjšina bi dobila dokaj široko avtonomijo, polagoma pa bi se ČSR pretvorila v nekako zvezno državo po zgledu Švice. Vest je zbudila ogromno pozornost, ker bi pomenilo to revizijo češkoslovaške ustave in konec države, za

katero so Čehi toliko žrtvovali in se tako žilavo borili. Danes pa se je izkazalo, da so vse te vesti netočne in da je praški dopisnik londonskega lista nasedel potegavščini. Tako ureditev države si zamisljuje Henlein in njegovi svetovalci, toda Čehi na take zahteve ne morejo pristati, ker bi to pomenilo konec Masarykove republike v letu, ko proslavlja dvajsetletnico svojega obstoja. Narodni statut je bil dostavljen voditeljem vseh narodnih manjšin, da se o njem izjavijo, objavljen pa bo predvidoma še-le konec tega tedna.

Ivan Kejžar

Maribor, 25. maja

Snoči je v Mariboru zavedno zatimil oči splošno znani nacionalni borec g. Ivan Kejžar, ki se je udeleževal na vseh področjih nacionalnega življenja.

Pokojni je bil rojen v Sorci nad Železniki, gimnazijo je pa študiral v Kranju in Ljubljani. Nato je stopil v službo k železnici ter je služboval v Divači, Ljubljani in Mariboru. V Mariboru je organiziral slovensko železniško uradništvo, a zaradi njegovega odkritega nacionalnega delovanja so Nemci in nemškutarji dosegli, da je bil premeščen v Leoben. Po prevratu je prišel v Ljubljano, kjer je bil imenovan za višjega železniškega revidenta. Spet se je vrnil v Maribor, kjer je vse svoje moči in sile posvetil naprednim političnim in kulturnim organizacijam ter društvom, živahno se je udeleževal tudi v občinski politiki. Do zadnje spremembe v občinskem svetu je bil stalen član raznih odsekov mestnega sveta.

Pokojni je bil odločen, kremenit narodnjak, dolga leta član narodno-napredne stranke, pozneje demokratske stranke, SDS

Uvedba smrtnih kazni v Rumuniji

BUKAREŠTA, 25. maja. AA. Vlada je na svoji včerajšnji seji sklenila uvesti smrtno kazen za zločine proti čl. 15 odstavka 2. romunske ustave. Smrtna kazen je tako določena za atentate proti vladarju in članom kraljevskega doma kakor tudi proti tujim državnim poglavarjem, proti državnim dostojanstvenikom, za umore iz koristoljublja in za politične umore. Smrtna kazen se bo izvajala eno leto po objavi tega zakona v uradnem listu.

Omejitev uporabe pšenice v Italiji

RIM, 25. maja. br. Danes je stopil v veljavo odlok, po katerem je za peko kruha obvezna uporaba najmanj 20 odstotkov koruzne moke. Uporaba pšenične moke za peko kruha je sploh prepovedana. »Giornale d'Italia« piše, da je novo predpisani kruh prav dober in je ljudstvo z ukrepom vlade zadovoljno, ker ve, da se bodo s tem ohranile zaloge, ki so pripravljene, če bi nastopili resni trenutki. Italijanski narod je že v dobi sankcij dokazal, da se zna odločiti raznim dobrotam, ki jih smatrajo drugod za neobhodno potrebne.

Uveljavljenje nürnberških zakonov v Avstriji

DUNAJ, 25. maja. AA. Službeni list objavlja uredbi o uvedbi nürnberških delavskih zakonov v avstrijskih pokrajinah. Po tej uredbi veljata odsej tudi v Avstriji nemški državljanski zakon in zakon o zaščiti nemške krvi in nemške časti. § 3 tega poslednjega zakona, po katerem Judinje ne smejo biti zaposlene po nemških hišah, bo stopil v veljavo v Avstriji 1. avgusta.

Schuschnigg prepeljan v Leipzig

LONDON, 25. maja. Dunajski Reuterjev dopisnik poroča, da so v pretekli noči prepeljali bivšega avstrijskega zveznega kancelarja dr. Kurta Schuschnigga v Leipzig, kjer se bo moral zagovarjati pred sodiščem zaradi veleizdaje in drugih zločinov, ki mu jih pripisujejo.

Podaljšanje delovnega časa za uradnike v Nemčiji

BERLIN, 25. maja. Vlada je izdala odlok, s katerim odreja za vse državne uradnike nov delovni čas. Doslej so delali običajno po šest do sedem ur na dan. Odslej je določen delovni čas v splošnem na 51 ur na teden, v mestih, ki imajo najmanj milijon ljudi, pa na 48 ur, tako, da so v soboto popoldne prosti.

Obletnica vstopa Italije v svetovno vojno

RIM, 25. maja. AA. Včeraj so po vsej Italiji proslavili obletnico vstopa Italije v svetovno vojno. Po vseh mestih in vaseh so razobesili zastave in so bile prirejene spominke svečanosti za padlimi. Listi poročajo, da se je z vstopom Italije v svetovno vojno začela prebujati italijanska narodna zavest v ljudskih množicah, ki so se začele po vojni v vedno večjih trumah zbirati okoli Mussolinija in so opustile svoje tedanje politike.

Borzna poročila.

Carik, 25. maja. Beograd 10.—, Pariz 12.17 London 21.72, New York 439.—, Bruselj 73.925, Milan 26.05, Amsterdam 242.—, Berlin 175.70, Dunaj 41.—, Praha 15.22, Varšava 32.50, Beč 32.50.

Politični obzornik

V »Naši volje«, glasilo jugoslovenske mladine, čitamo v članku »Mislil o našem narodu«: »Po dolgih devetnajstih letih si še nekateri niso na jasem, ali so naša tri plemena en narod, ali več narodov, sicer sorodnih, a vendar ne isti, to je jugoslovenski. Iz jugoslovenskega pojma hočejo razni »apostoli« narediti le političen pojem, a ne etniški in nacionalen, kakor so ga propovedovali svetu najboljši sinovi južnih Slovanov: Stambolijski, kralj Aleksander in drugi veliki predstavniki jugoslovenske ideje. Čas je že opravljen svoje. Naši narodni deli so se tekot časa tako amalgamirali in pretli drugi v drugega, da se ne morejo nikjer postaviti mejniki in da bi lahko rekli, to je moje, onstran tvoje. Tudi če bi to ne bilo res, bi se morali združiti že po sili razmer, kajti vsi trije združeni bratje pomenijo mnogo, vsak posameznik pa nič. Le pogledimo Švicarje! Trije popolnoma različni narodi, a so vendar združeni v enotni državi, ker se čutijo kot švicarski narod. Zakaj je treba polemikati tirati in opravljati to razdiralno, brezplodno Sisifovo delo skozi desetletja, ko je edinstvo jugoslovenskega naroda že zgodovinsko dokazano in prevzeto od večine našega zdravega naroda po svobodnem preudarku ter že splošno vzidano v temelje naše narodne stavbe? Odgovor je prav lahek in slika postaja vsak dan jasnejša. Neprijatelj našega naroda se zama trudijo sejati razdor in mrinjo... Nova generacija hoče prevzeti v svoje roke Jugoslavijo tako, kakor jo je nam izročil kralj mučenik: enotno in nedeljivo. Končno nam je potrebna nacionalna obnova ne na način, da se sklicujemo na našo preteklost, temveč da delamo na uresničenju velikega smotra, česar tudi malenkostne plemenske razlike in krajevni spori ne morejo in ne smejo ovirati: uveljavljanje slovanstva v srednji in vzhodni Evropi ter združenje vseh Slovanov, da dopolnimo naloge, ki nam jo je dala zgodovina.« — Naš mladi prijatelj — pisec navedenega članka — ima povsem pravilne nazore o pravilnem pojmovanju jugoslovenske ideje in o končnih ciljih te ideje.

„Misel in delo“

Revija »Misel in delo« številka za april in maj je izšla. Ima to-le vsebine: Članki: Narodna koncentracija. B. Borko: Zagrebške in beogradske revije. Dr. S. Bajič: Francoski moderni statuti dela. Dr. Fr. Derganc: Medicina in filozofija. Obzornik: Franja Tavčarjeva. — Katoliška cerkev in narodni socializem. — Po anslusu. — Nemški problem v ČSR. — Notranjopolitični pregled. — Socialni pregled. — »Slovenskega naroda« 70 let. — Doktrina fašizma. — Revizija odmevi. — Poročila: L. Mrzel: Bog v Trbovljah. — »Pravnikov« izdaja zakonov. N. M. Butler. — Odgovor »Slov. Matice«. Drobnote: — Revija stane na leto 60 din. Dolžnost napredne in narodne inteligence je, da si naroči to svoje glasilo!

Hlinka proti političnemu udejstvovanju duhovščine

»Slovake«, glasilo slovaške katoliške (ludove) stranke in njenega voditelja župnika Andreja Hlinka, prinaša zelo zanimivo poročilo o spomladni kongregaciji dolnepliptovskega okraja, ki se je udeležila vsa duhovščina tega okraja. Kongregacije se je udeležil tudi Andrej Hlinka, vodja slovaške katoliške stranke in poslanec v praškem parlamentu. Na zboru je Hlinka predlagal, da bi se poslala slovaškim škofom spomenica, v kateri bi bil oster protest proti političnemu udejstvovanju duhovščine. V spomenici se izjavja: »Politika škoduje ljudstvu in duhovščini. Tu se razvijajo najnižje strasti. Sv. Pavel pravi: Nastopijo krivi preroki, ki se ne bodo ozirali ne na čredo, ne na pastirja. Politične gonje in agitacije so bile vedno, toda današnjim podobnih svet še ni videl. Duhovnik napada duhovnika, vernik se bori proti sovratniku in vse to pod plaščem edinstva. Spomenica se končno posebno ostro obrača proti duhovnikom, ki so somišljeniki »ludove stranke« (češke katoliške stranke), zlasti pa proti katehetu v Žilini dr. Padanu, ki ga imenuje »duhovnika-polepuha«. Hlinkov predlog je bil sprejet. — To poročilo »Slovake« je bilo za vso češkoslovaško javnost prava senzacija, saj si nihče niti misliti ni mogel, da bi Andrej Hlinka kdaj nastopil proti političnemu udejstvovanju duhovščine.

„Hrvatska danica“

V Zagrebu že nekaj let izhaja tednik »Hrvatska danica«. List je ilustriran. Lastnik lista in urednik je bil novinar Joe Matošić. »Hrvatska danica« je postala v širši javnosti znana lani, ko je njen urednik jel v njej objavljati svoje, proti dr. Mačku naperjene članke, in ko je bil potem na Matošića poskušan atentat. List je jel na to pečati in je pred kratkim prešel v druge roke, ker so mačkovci proti njemu proglasili bojko. O prodaji tega lista poroča sedaj zagrebški »Smatrac«. »Tednik »Hrvatska danica« je bil prodan za 80.000 din. Toliko o »službi naroda«, ki jo je objavljal novi urednik. Kitiše in članke dobiva »Hrvatska danica« iz propagandne pisarne dotične stranke, gnev tega, kakor tudi beogradske »Balkane«.

Odmerna podlaga za predpis mestnih davščin

Pozestniki plačujejo mestni občini ljubljanski davek od
nji plačanega davka

Ljubljana, 25. maja. Ta mesec je razposlala mestna občina ljubljanska plačilne naloge s predpisom mestnih davščin za proračunsko leto 1938-39. Za te predpise je bila vzeta odmerna podlaga, kakor je bila v proračunskem letu 1937-38, ki ne odgovarja dejanskemu stanju, zato se je o tem tudi javno v Jutru debatiralo. Moj namen ni, da bi se spuščal v to debato, pač pa moram poudariti, da vsebujejo ti računi mestne občine ljubljanske neko drugo napako, ki za davkoplačevalce ni nič manj krivična kakor osporavljena odmerna podlaga. S to napako se v prvi vrsti dela krivica posestnikom in inkorporiranih krajev, ki do proračunskega leta 1936-37 niso plačevali enotnih občinskih davkov tako, kakor jih morajo plačevati po inkorporaciji v Ljubljani.

Zakon o neposrednih davkih določa namreč da se vzame za predpis občinskih davkov bruto najemninski donos iz prejšnjega leta kot podlaga, toda z odbitkom v istem letu plačanih občinskih davkov, točasnno v Ljubljani 11 in pol odstotka. Da to te tudi lažje jasno, navedem tu en primer:

Davčna uprava je posestnika nove hiše v letu 1936 ocenila z bruto najemninskim donosom din 20.000. Od te vsote je plačal naslednje leto občinskih davščin 11 in pol odstotka, to je din 2.300, in ta znesek se mu mora naslednje leto brezpogojno odšteti od

njegovega najemninskega donosa, ostanek din 17.700 šele tvori odmerno podlago za predpis občinskih davkov. (Nekoliko različno v teh zneskih napravi računsko manipulacija, in sicer v škodo davkoplačevalca. Toda radi lažjega razumevanja tega ne bom navajal.)

Mestna občina ljubljanska pa v svojih plačilnih nalogah jemlje za odmerno podlago kratkoma celoten najemninski donos, kljub temu, da inkorporiranci že tretje leto plačujejo občinske davščine v zgoraj označenem iznosu mestni občini ljubljanski. V rokah imam enega teh plačilnih nalogov, ki pripada posestniku v bivši občini Moste, iz katerega je razvidno, da je odbito od bruto najemninskega donosa en odstotek, ki mu je bil predpisan kot kanalska pristojbina v letu 1935, od bivše občine Moste namesto da bi se mu odbilo 11 in pol odstotka, kolikor je v letu 1937, mestni občini v resnici plačal.

Pa tudi posestnikom novih hiš v območju bivše Ljubljane se ne godi dosti boljše. V proračunskem letu 1935-36 so plačevali občinske davke v iznosu 7%, pozneje pa so se te davke povzemale na 11, odnosno 11 in pol odstotka, toda v lanskem in letošnjem plačilnih nalogih je še vedno odbito od bruto najemnine samo 7% namesto 11½%, kakor bi po zakonu moralo biti.

Iz tega je razvidno, da posestniki plačujejo mestni občini ljubljanski davek od nje plačanega davka.

davanjih o-veviliti vse strani škodljivosti pijančevanja, pokazati z neovrženimi dokazi kako kvarno vpliva pijančevanje na naš narod, uveriti hoče zlasti o tem, kako poguben je alkohol mladini. Abstinence ne terjamo od odraslih (das jim je priporočljiva), vsekakor pa moramo zahtevati, da je mladina abstinenčna za ves čas telesnega in duševnega razvika, kajti le potem se bo krepko razvila, bo zdrava in res nadejše prihodnosti. Ako se pa zastrupljajo vsi mladi dojenčki in mnokrat naši šolarčki z alkoholom — potem mora naš narod propasti tekem nekoli generacij. In da se to ne zgodi, zato mora vsak rodoljub zastaviti vse svoje moči. — Zato pozdravljamo protialkoholni teden ter mu želimo najboljši uspen. Dr. Fr. G.

Risarski tečaj za učitelje

Ljubljana, 24. maja. Kraljevska banska uprava v Ljubljani oddelek VIII. razpisuje za letošnje počitnice risarski tečaj za učitelje na strokovno nadaljevalnih šolah ki bo v Ljubljani na srednji tehniški šoli. Tečaj je prvotni in se bo vršil od 4. julija do 13. avgusta.

V zvezi s tem risarskim tečajem se bo 9 in 9. avgusta vršil v primeru zadostnega števila prijavljenih tudi dvodelni tečaj o metodiki pouka na strokovno nadaljevalnih šolah za mojstre. Prednost za sprejem v ta tečaj imajo oni obrtniki — mojstri ki že poučujejo na strokovno nadaljevalnih šolah, odnosno, ki pridejo za ta pouk na osnovi tukajšnjega posebnega obvestila v pošto.

Število udeležencev za risarski tečaj je omejeno na 25. Prednost pri sprejemu v risarski tečaj imajo kandidati, ki so dovršili že merkantilni tečaj in ki že poučujejo na strokovno nadaljevalnih šolah; Prijave se morajo vložiti najkasneje do 10. junija na VIII. oddelek kr. banske uprave v Ljubljani. Eventuelna potrebna dovoljenja svojega nadrejenega oblasti za posej tečaja si morajo prosilci sami preskrbeti.

Ratitovec nas vabi

Železniki, 24. maja. Ratitovec kot poslednji člen v verigi Triglavskega pogorja, predstavlja s svojo višino 1666 m in s svojim tipično alpeko-planinskim značajem eno izmed najlepših in lahko dostopnih izletnih točk.

Nesteto markiranih potov — tako iz selške kakor bohinjske ozidoma blejske strani vodi popotnika do vrha in nesteto so odlike tega priljubljenega planinskega koščka naše ožje domovine. Vendar ga pred vsemi diči dvojce: bujna flora in krasen razgled.

Skoraj je brez pomena naštevati, kam in kako daleč segajo edinstveni razgledi, saj če omenimo samo pojav Grosglocknerja gori na severu in jugozahodu gladino Jadranskega morja, je s tem povedano več kot dovolj.

In flora? Planinke, murke, encijani, rododendron in sto in sto drugih — redkih planinskih cvetk, ki so v poletnih mesecih posejane po planini, jo delajo tako privlačno ter mikavno, da ob slovesu človek se in še obljubi: Nasvidenje!

S 1. junijem se za Ratitovec začne poletna sezona in odtlej bo do jeseni stalno oskrbovana prijazna Krekova koč. S prvim planinskim gostoljubjem te sprejme in postrežen boš vsestransko solidno.

Ker so avto-zveze s turističkim vlakom jako ugodne in ker se tura n. pr. s sestopom iz prijazne Selške doline v tem primeru lahko absolvirja že v enem dnevu, poset vsakomur najtopleje priporočamo.

Kamniški občinski tajnik in stražnik

Kamnik, 24. maja. Te dni je Kamničane presenetila vest, da je občinski tajnik g. Viktor Kolenc odpovedal službo in nastopil trimesečni bolniški dopust. Na zadnji občinski seji se je sklepalo o njegovi definitivni nastavitvi in o tem se je razvila precej burna debata. Končno je bilo sklenjeno, s 15-9 glasovom, da se g. Kolenc definitivno nastavi za občinskega tajnika. Sresko načelstvo je ta sklep občinskega odbora razveljavilo. Rezultat je odgovor in odhod g. Kolenca. Čudno se nam zdi pri vsem tem, da je mož, ki je bil preje sposoben, delaven, priden marljiv in kaj še vse ne, naenkrat postal nesposoben in sploh nemogoč za občinskega tajnika v Kamniku. Vendar pa je nam vsem prav dobro znano, kdaj je g. Kolenc postal nesposoben. Lansko leto, ko so se vršile one burne občinske seje, o katerih je naš list na dolgo in široko pisal, ki so imele svoj odmev pred sodiščem in je neki občinski odbornik moral preklicati svoje žaljivke v časopisu, je bil g. Kolenc toliko pošten, da je dobesedno napisal v sejni zapisnik besede, ki so bile izrečene. Ne hote je s tem pripomogel, da je vse to lahko prišlo v časopisje in preko tega pred sodišče, kajti kar je v zapisniku napisano, se ne da več zanikati, da ni res. Od takrat naprej je bil g. Kolenc najbolj nesposoben uradnik na občini. — Kaj hočemo, če mora pa danes imeti zapisnikar posebne talente, da ne zapiše v zapisnik vsega onega, kar je na lastna ušesa slišal. — Toliko bodočim tajnikom v vednost in ravnanje.

Naš občinski stražnik je postal slavna osebnost, ki dela velike preglavice občinskemu odboru. Dan za dnem kar dežujejo akti, da sprejme na znanje to, ali ono novo odredbo. Pred kratkim je dobil odredbo, da mora vse občinske odbornike in nameščence pozdravljati. Preje je bilo to lahko, ko smo imeli odbornike samo iz Kamnika, toda danes, ko imamo odbornike celo iz Palovcih, katerih ubogi občinski stražnik morda še niti videl ni, pa naj pozdravlja ljudi, katerih ne pozna, to je nemogoča zahteva. — Da je uvedeno kot kazen za mestnega stražnika, zopet bobnanje, to je že znana stvar. Toda na občinski seji, na kateri je bila ta kazen sprejeta, je bilo sklenjeno, da se bodo z bobnom razglašale samo nujne zadeve. Obvestilo, da je občinski odbor sprejel pravilnik mestnih gospodarskih podjetij in da je banska uprava potrdila pravilnik o občinski trošarin in pobiranju davščin, pa nikakor ni tako nujno, da bi morali razburjati ubogo prebivalstvo z bobnom, da se ustraši, ali ni morda proglašena mobilizacija. Sploh pa svetujemo občinski upravi, da pošlje g. stražnika h kamniški mestni godbi, da ga naš vrli kapelnik glasbeno izobrazi, ker sedanje bobnanje je bolj podobno spremljavi one: »Ne boš komisa žil več...«, kakor

Moški imajo posebno
radi negovanost, katero
dosežete z uporabo zares
dobrega mila.

ELIDA
BELI ŠPANSKI BEZEG
snežnobele barve
omamljivega vonja

ELIDA MILA

pa bobnanju za razglas. — Končno se ena: občinski stražnik je lastnik lepega, mlade, policijskega psa, za katerega je do sedaj plačal takso 15 din, kot za psa čuvaja. Hrana je dobival ta pes v mestni sirotišnici. In sedaj so tega »občinskega reveža« iz sirotišnice deložirali, stražniku pa naročili, da doplača takso, ker njegovega psa ne morejo smatrati za psa čuvaja. — Ubogi občinski odborniki imajo res velike skrbi in težka je taka služba.

Pojasnilo

Mirna peč, 23. maja. Dne 14. t. m. je poročal pisec v tem listu pod naslovom »Iz Mirne peči«, da se kot župan brigam samo za eno vas in sicer za Biško vas, ne pa za ostale vasi v občini in tudi ne za splošni občinski blagor. Da je ta navedba neresnična, so dokaz vsa javna dela, ki se grade v občini in se bodo še gradila in to ne samo v Biški vasi, pač pa v vsej občini, posebno tam, kjer bodo vaščani pokazali razumevanje, da je za javno korist treba tudi ljudskega sodelovanja in tam, kjer bo pokazala večja potreba. Res je, da se je v Biški vasi letošnje leto veliko delalo kakor tudi preteklo, je pa v dopisu zamolčana resnica, da so pri teh delih va-

ščani vsa dela izvršili skoraj izključno z lastnimi močmi.

Da se brigam tudi za ostale vasi in da je moj najvišji zakon blagor občine, ne pa korist poedincev, se kaže v javnih delih, ki se grade tudi po drugih vaseh, ne samo v Biški vasi in ta javna dela so:

- 1) Občinska cesta II. reda Mirna peč — Globodol.
 - 2) Izposilovanje gradnje mostu pri Ivanji vasi na banovinski cesti Doberni — Mirna peč.
 - 3) Ureditve požiralnikov v Gor. Globodolu.
 - 4) Izsuševanje travnikov v Malenski vasi z banovinsko podporo in 60% lastnim delom vaščanov.
 - 5) Občinska cesta Veliki kal — železniška postaja Mirna peč, ki jo grade na moji iniciativni okoličinami sami.
- Glede vasi Čestnice pa pripominjam le to, da ima občinsko cesto I. reda, ki je z ozirom na gotove druge kraje še v dovolj dobrem stanju.
- Vedno sem bil in tudi še bom kot župan na razpolago vsakemu občanu katerikoli bo pokazal voljo do resničnega napredka občine in celokupne koristi občanov, nikdar pa ne bom na razpolago posameznim izkorisčevalcem občine in občanov.
- Ogona Janez, župan

Zlata poroka vzornih zakoncev

Litja, 26. maja. Na Frtici, kakor pravimo vzhodnemu delu Litje, nasprotnojuče se proti Grbmu, stavarjela v litjski hišici zakonca Ivan in Franciška Dobravca, ki te dni praznujejo zlato poroko, obenem pa doživljata še drug jubilej: že pol stoletja sta narodnika našega lista.

Ivan Dobravec je iz bližnjega Brega. Njegov oče je bil rudar, izgubil ga je že v rani mladosti. Ko je bil star osem let, je oče v rudniku zasulo in je kmalu podlegel poškodbam. Ivan se je sam prebrijal skozi življenje. Zaposlil se je v litjski predilnici, pozneje je bil pa za mojstra v strojništvi stare litjske topilnice, dokler ni s obrata zaprl. Ko mu je bilo 23 let, je prišel od vojakov in takrat si je vzel za družico 19-letno Nana Berlotovo, po domače Štefelnovo iz Šmartnega. Vse življenje sta zakonca živela v najlepši slogi, zadovoljstvu in zdravju. Življenje jima sicer ni prizanašalo z udarci. Že v prvih letih zakona jima je umrl sin edinec in ostala sta

sama. Zato sta se pa še s večjo ljubeznijo oklenila starih ostanotnih bratovih otrok, oče in mati sta jima bila drug za drugim umrla. Dobravčeva sta pa naravnost vzorno skrbela za sirote in spravila vse štiri h krstu.

Jubilant Ivan je tudi eden naših gasileških veterani in kljub visoki starosti 73 let še vedno delaven član armade sv. Florjana. Kadar je bilo treba bližnjemu na pomoč, je bil naš Dobravec vedno mož na svojem mestu, pomagal je in reševal pri vseh požarih zadnjega pol stoletja v Litiji in okolici. V priznanje zasluge na gasileškem polju je bil imenovan za častnega člana gasilske čete v Litiji, pred leti je bil tudi odlikovan s srebrno kolajno, letos pa s križcem za zasluge. Jubilanta sta tudi zvesta narodnika našega lista, ki ga z veseljem prebirata že 50 let. Številnim čestitkam ob zlato poroko se pridružujemo tudi mi z željo, da bi tako čvrsta in čila ostala do skrajnih meja človeškega življenja!

Iz Kamnika

Kamnik dobi novo postajo. Kakor domnevamo iz zanesljivih virov, je železniška direkcija odobrila kredit 100.000 din za gradnjo novega postajnega poslopja na postaji Kamnik-mesto. S tem bo končno vendar enkrat rešeno prede vprašanje postajnega poslopja, ki je delalo sramoto našemu lepemu mestu.

Z novim voznim redom, ki je stopil v veljavo 15. t. m. je bil ukinjen popoldanski vlak, ki je odhajal iz Kamnika ob 14.55 in vlak, ki je prihajal v Kamnik ob 16.50. Z ukinitjem teh vlakov so bili posebno prizadeji uradniki, delavci in dijaštvo. Na mnoge intervencije bosta baje ta dva vlaka s 1. junijem zopet uvedena.

Ti premeti otroci! Pred kratkim je nekdo vesela družba pekla v Kamniški Bistrici prašička na raznju. Okrog moža, ki je obračal razenj, so se sukali trije otroci v starosti 8 do 12 let, katerim je bil razenj očitno zelo všeč in zvedavo so sprazdevali, če se lahko na raznjo peče tudi kaj drugega. Prijazni mož jün je pojasnil, da se na raznjo lahko peče vse, kar se ima pač pri roki. Revč seveda ni vedel, da je s tem napravil kamniški žandarmiriji in policiji nepotrebna pota in preglednice. Mladi nepridejpravi so že naslednji dan urovalci v Kamniku masno kokaš, jo pobili s kamenjem, okusili, natačnili na razenj, spikli in pojedli. Tatvina je bila prijavljena. Oblasti so zadevo raziskale in

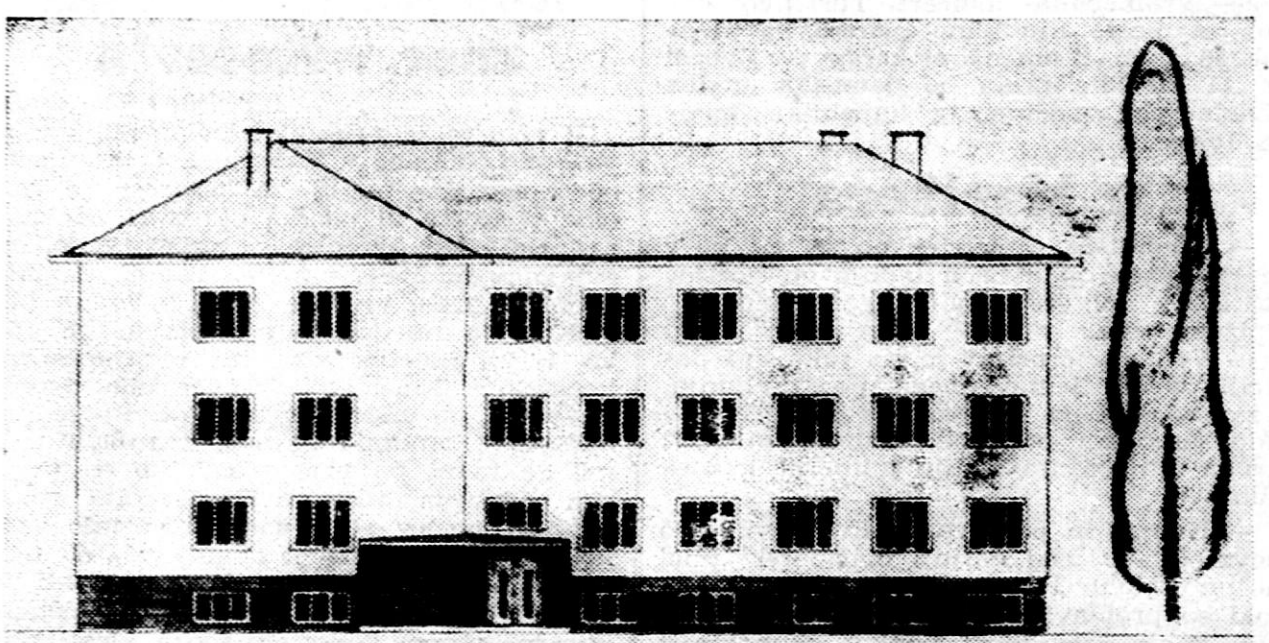
poskrbele, da je nepridejpravi preko zadnje plati prešla vsaka misel na oščne pozicije.

Nesreča pri delu. Na žagi Meščanske korporacije v Stahovnici je delal pri cirkularni delavci Sitar Franc. Po neprevidnosti je zadel z roko ob žago, ki mu je odrezala prsta na levi roki. Odločni so ga v bolnico.

Nekaj o kamniškem sportnem klubu. SK Kamnik je znan kot eden najboljših aglinih podeželskih sportnih klubov, ki je vzgojil že več reprezentativnih atletov. Razumljivo je, da so vsi merodajni krogi vedno gojili simpatije do aglinkega kluba in da je užival splošno podporo vsega prebivalstva, kakor tudi občinske uprave. Nova občinska uprava pa očitno nima nobenega smisla za sport, ali pa ga morda ima, ampak ga specielno za SK Kamnik noče imeti. Podpore, katero je vsako leto dobival, sedaj že tri leta ne doživlja več in vsaka prošnja, naslovljena na občinski odbor, je ročena negativno. V letošnji plavalni sezoni bi se morale vršiti v Kamniku prvenstvene plavalne tekme ljubljanskega plavalnega podzveza. Te se na žalost ne bodo moglo veljati, ker občinski odbor ne postavi štartalnih mostov, klub sam pa nima denarja. Radi zakrt. njenosti odbora, mora torej tako velika sportna prireditelj odpasti. Popolnoma jama je, da gubijo veselje do dela tudi funkcionarji sami, če vidijo, da se jim povsod mečejo pod noge azmo puščica, podpore pa z one strani, ki je jo dolžna dati, ne daje nobene.

Kdaj bo uporabno poslopje šolske poliklinike?

Avgusta se mora ta važna zdravstvena ustanova izseliti
iz svojih dosedanjih prostorov

Ljubljana, 25. maja

Šolsko polikliniko je treba uvrstiti med najpomembnejše zdravstvene ustanove po njenem pomenu in delu. Od njenega delovanja zavisí v veliki meri zdravje šolske mladine v Ljubljani, kar pomeni, da ima šolska poliklinika v evidenci približno sedminjo ljubljanskih prebivalcev. Zato pač marsikdo ne more razumeti, zakaj tako važna ustanova še vedno ne deluje v svojem, vsem potrebam ustrežajočem poslopju.

Prejšnje čase je imela šolska poliklinika svoje prostore v baraki na dvorišču učiteljskega. Zadnja leta je šolska poliklinika v stanovanjski hiši v Gledališki ulici. Najeti prostori bi bili primerni le za srednje veliko meščansko stanovanje, za kar so bili tudi prvotno namenjeni. V tesni prednji sobi se ne moreta gladko srečati niti nedorasla šolarja. Sobe za zdravniške preiskave, zdravljenje in administracijo se vrste druga za drugo. Čakalnice v pravem pomenu besede sploh ni. V tesnih sobah se gnetejo dijaši in zdravstveno osebe mora izvajati prave akrobacije, da se pririne skozi gnečo ter da opravi svoje delo. Avgusta se mora šolska poliklinika izseliti iz teh prostorov. Preselili se bodo v novo poslopje nasproti tehniški fakulteti na vogalu Aškerčeve in Murnikove ulice.

S tem bi bilo vprašanje šolske poliklinike v Ljubljani končno rešeno, toda vseiltev vendar še ne bo definitivna, ker bo uporabna le približno četrtina poslopja.

Ljudem je še v dobrem spominu, kako dolgo smo se pripravljali na zidanje poslopja. Desetletje smo pisali o parcelah in načrtih za šolsko polikliniko. Končno so dobili lepo parcelo ob Aškerčevi ulici (3.100 m²). Pripravljeni so bili tudi vsi načrti. Medtem je pa prišel v veljavo manjši format opeke in treba je bilo temeljito spremeniti načrt. V drugem načrtu je projektant tudi upošteval vse posebnosti lege in okolice. Po navodilih višjih stavbnih oblasti je moral projektirati tudi zaklonišče za primer letalskih napadov. Zaradi zaklonišča so stavbni stroški zelo narasli, in sicer približno petino proračunske vsote. Dovoljen je bil kredit okrog 1.700.000 din, kar pa ne krije niti vseh stavbnih stroškov in bo do avgusta uporabno samo pritičje dvonadstropnega poslopja. Kdaj bodo uporabni vsi prostori in tudi primerno opremljeni, zdaj ne moremo niti še ugotoviti.

Stavbna dela so bila razpisana 1. 1935. L. 1936 so začeli delati in ob koncu je bila stavba pod streho. Lani je delo počivalo, ko bi bilo lahko že vse gotovo in bi šolska poliklinika lahko poslovala v novem poslopju že v začetku šolskega leta. Letos so začeli delati pozno, šele prejšnji mesec. Poslopje še ni bilo ometano znotraj in zunaj in zadnje tedne delajo pospešeno. Do avgusta pritičje najbrž se ne bo povsem suho, saj je do selitve komaj še dva dobra meseca. Delo še čaka pleskarje, mizarje, instalaterje, parketarje, slikarje itd. V drugih etažah bodo zdaj končali svoje delo samo zidarji ter bodo ostali sicer lepi, solnčni in veliki prostori prazni in neizbrljeni. Poslopje bo imelo centralno kurjavo in kuriti bodo morali prav tako kakor za vse poslopje. Ker nadstropje nad pritičjem pozimi ne bo ogreto, kakor tudi ne klet pod njim, bodo morali tem bolj ogrevati zasebne prostore.

Samo po sebi se razume, da ne bodo mogli urediti delovanja ter primerno razdeliti prostorov po potrebah in zahtevah, dokler ne bodo uporabili vsi prostori. Po načrtu so določeni pritični prostori za laboratorije in protituberkulozni dispanzer. V prvem nadstropju so določeni upravni prostori, ambulatorij za antropologijo, lekarna, velika soba za stalno zdravniško nadziranje, prostor za obsevanje, za zdravljenje oči itd. V drugem nadstropju je dvorana za ortopedsko telovadbo in predavanja ter stanovanjski prostori. V prizemlju bo kuhinja za šolsko mladino, kjer bo lahko prejemale hrano okrog 1500 otrok. Ker pa bo torej v začetku šolskega leta uporabno za namene šolske poliklinike samo pritičje in kotlarna v kleti, poliklinika ne bo skoraj nič pridobila: poslovala bo sicer v svojih prostorih, ki pa ne bodo še vedno dovolj veliki; ne bo imela še posebnih prostorov za upravo, ne bo še uporabljiva ortopedska telovadnica, ki je v Ljubljani silno potrebna, ne bo mogla delovati šolska kuhinja in v poslopju ne bo moglo stanovati zdravstveno osebje.

Pomembna zdravstvena ustanova bo ostala še nadalje okrnjena: samo zato, ker je pošel kredit. Treba bi bilo še okrog pol milijona din, da bi bilo poslopje uporabno in da bi dajal sadove že vloženi denar za nedozidano poslopje. Samo drobtinico bi bilo treba še primakniti, da bi poslopje v resnici lahko začelo služiti svojemu namenu ter da bi zdravstvena ustanova začela neovirano opravljati svoje naloge v korist zdravja mladine in splošnosti. Poslopje šolske poliklinike je treba izročiti svojemu namenu čim prej! To je zahteva javnosti in glasno jo je treba nasloviti na vse, ki odločajo in ki morajo prevzeti odgovornost, da šolska poliklinika dolejš še ni mogla delovati kakor bi morala.

Protialkoholni teden

Ljubljana, 25. maja. Nekdo je nazval Slovence »narod pijančev«. Žal je imel v nekoliko prav, kajti pijančevanje je pri Slovencih res zelo razširjeno. Med preprostim narodom in med inteligenco. — Nikdo ne more tajiti, da je treba zaježiti to zlo, da moramo stremeti za tem, da postane in ostane naš narod zdrav in trezen. Gotovo se nihče ne zgraža nad tem, ako se v veseli družbi izprazni par kozarcev ter zapoje kaka priljubljena pesem v slavo vinske trte, — vsekakor pa se mora vsakdo zgražati nad običajnim pijančevanjem. Obče se toži o slabih časih in denarni krizi, in vendar se vsako leto požene po grlu več milijonov dinarjev; ako bi se le polovica te porate prihranila, koliko boljše in ugodnejše bi bilo naše blagostanje. Pa se pravi: pije se iz žalosti in obupa nad težkimi razmerami. Ali se mar s hipno omotico ono izbojča. — Pa še mnogi idealnejši varžiki govorje proti pijančevanju. Ono uničuje družinsko srečo, ono povzroča mnoge telesne in duševne bolezni. Nele pivcu samemu, temveč tudi njegovejmu zaroču. — Ono vzbuja razne strasti, rodi razne pregrehe in zločine. Koliko pobojev in ubojev se stori v pijanosti. Ne mine nobena nedelja, da bi se v kakem kraju Slovenije ne pripetil tak žalosten dogodek.

Protialkoholni teden ima namen v pre-

DNEVNE VESTI

— Naši rezervni oficirji srbskemu kmetu. Uprava ljubljanskega pododboru Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov je imela snodi sejo, ki so na nji delegati poročali o letošnjem obnem zboru udruženja in o razveseljenju preokretu v tej važni patrijotični organizaciji. Predsednik ing. Ladislav Bevc je med drugim poročal, da je v Beogradu sprožil misel, da bi poklonil ljubljanski pododbor letos 9. oktobra, ko bo na Avali svečano odkritje spomenika neznanemu vojak, siromašnemu srbskemu kmetu - ratniku iz okolice, nov moderen plug kot simbolično darilo, ki naj pokaže, kako iskreno so se naši rezervni oficirji oklenili misli, da je treba v prvi vrsti pomagati našemu kmetu, če hočemo imeti močno, konsolidirano državo. Ta predlog je bil na seji z odobravanjem sprejet. Delegacija ljubljanskega pododboru Udruga rezervnih oficirjev, ki se udeležijo 9. oktobra velikih svečanosti na Avali, bo obnem opravila tudi to pomembno simbolično delo.

— Iz banovinske službe. Za banovinske uradniške pripravnike VIII. položajne sku pine so imenovani inž. Karel Kobler, inž. Fr. Loh in ing. Milica Stegu; za banovinske uradniške pripravnike IX. polož. skupine Franc Kosič, Miroslav Lilič, Josip Favič, Abel Reščič, Jože Ronko in Anton Smolej. V višjo skupino je napredoval dr. Viktor Langer, zdravnik združene zdravstvene občine Šmarje pri Jelšah.

— Zeleno Pohorje nudi brezštevne izlete v svojih romantičnih dolinah in v šelestu svojih gozdov. Za petet z motornimi vozili pa še dolgo ni pripravljeno. Tudi za izvoz lesnih produktov cestno omrežje še ne odgovarja. Kaj je še treba za otvoritev Pohorja v gospodarskem in turističnem prometu nam bo pokazala razstava »Cesta na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija.

— Poljska vojna ladja v Splitu. V Dalmacijo pripelje ta prvi poljska vojna ladja »Iskra«. Naša mornarica ji pripravila svečan sprejem.

— Pomembna gospodarska prireditve bo letošnji pomladni ljubljanski velesej od 4. do 13. junija, prirejen pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. To bo že 43. ljubljanska velesejemska prireditev, ki bo imela mednarodno značaj in ki bo hkrati lepa revija slovenske in jugoslovenske gospodarske delavnosti. Na splošni velesejemski razstavi bodo zastopane vse pomembnejše industrijske in obrtne panoge, n. pr. kovinska, tekstilna, papirna, elektrotehniška, kemična, steklarska, živilska, stavbna, poljedelski stroji, glasilna, kurjavska, keramična itd. Razen tega bodo prirejene še posebne razstave, ki bodo imele reprezentativno značaj. Posebno velika ter lepa bo razstava avtomobilov in motornih vozil sploh. Zavzela bo okrog 1.400 m² razstavnega prostora. Posrečena je zamisel posebne razstave »Cesta«, ki ji prireja Društvo za ceste. To bo dosegel pri nas najboljša in največja propaganda za izpopolnitev in modernizacijo našega cestnega omrežja; razstava bo urejena po skrbno premišljenem načrtu, da bo lahko dosegla čim večji uspeh ter svoj namen. Tedaj bo v Ljubljani tudi kongres Društva za ceste in udeležili se ga bodo odlični zastopniki oblasti in gospodarskega življenja. Med večjimi posebnimi razstavami bo vzbudila posebno pozornost razstava Francije. Na nji bo reprezentativno razstavljeno blago, ki pride v poštev za naš uvoz. Nazorno bo prikazana, kako se lahko čim bolj okrepi gospodarske vezi med našo državo in Francijo. Mimogrede naj omenimo, da bo na tej razstavi razstavljen tudi 3000 francoskih knjig. Med posebne razstave moramo še uvrstiti veliko razstavo pohištva in razstavo ženskih ročnih del. Obiskovalci velesejma bodo uživali na jugoslovenskih doleznih 50% popust. Vozne olajšave so dovolile tudi številne druge države. V letalskem prometu je določen 10% popust.

— Izvoz vina na nasoljenih rib. V Nemčijo. V kratkem prispejo v Novi Sad nemški vinogradniški strokovnjaki, ki bodo posetili naše vinorodne kraje in si ogledali naše vinogradništvo in vzorno kletarstvo. Zastopniki naše vinske trgovine bo-

sto moramo dobiti čim prej! To je zahteva, ki jo prihajala močno do izraza tudi na ostan razstavi »Naša cesta na ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Beogradu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru 22,6, v Ljubljani 20,8, v Zagrebu in Splitu 19, v Beogradu 16. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 756,4, temperatura je znašala 10,2.

— Papir se je podražil. Zveza grafičnih podjetij Jugoslavije, podružnica Zagreb in Split poročata, da se je v ponedeljek podražil tiskarski in pisarniški papir za 5 odstotkov in da velja podražitev tudi za vse vrste kartona. Zato so bila tiskarska podjetja prisiljena zvišati cene svojim izdelkom za 5%.

Iz Ljubljane

—lj Enkratno gostovanje slavnega italijanskega tenorja Christy Solarija bo v četrtek 26. t. m. številna gostovanja ga večje na velike svetovne opere, zato moramo ceniti njegov nastop pri nas. Ta odlični lirski tenorist nežnega glasu in profinjene pevke kulture si je osvojil simpatije gledališke publike v Italiji, Franciji, Švici in Ameriki tako, da ga pozdravljajo z največjim spontanym navdušenjem. Med pevo svetovnega slovesa zavzema Solari eno izmed najvidnejših mest, zato bo njegovo gostovanje pri nas največji kulturni dogodek tekoče sezone, katerega naj muzikalno občinstvo ne zamudi. Christy Solari je čisto gost milanske Seale, kar je pač jasen dokaz za njegove pevke in igralske zmožnosti. Tekom letošnjih sezone je gostoval ponovno v Zagrebu ter si osvojil tamšnjo publiko s partijami des Grieuxja (Manon), Rudolfa (La Boheme) Memorina (Ljubzenski napoj), Edgarka (Lucia di Lammermoor) itd. V »Seviljskem brivcu« bo pel v četrtek partijo grofa Almavive, vlogu, v kateri bo blestel z znamenito italijansko belcantistično solo, ki jo mojstrsko obvlada. Zasedba ostalih glavnih partij je sledeča: Figaro — Kolacio, Rosino — Nollieva, don Basilio — Betetto, don Bartolo — Zupan. Dirigent: Anton Neffat. Režiser: D. Zupan.

— Za zatiranje lubadarjev. V gozdovih in nasadih je iglasto drevje zaradi mrazu in suše zadnjih let zelo trpelo. Mnogo dreves je še posušilo, še več ga pa hira. Na takem drevju se najraje ugnajajo lubadarji, ki se je tudi v minulih poletjih pojavil v izredno velikem številu. Zaradi velike nevarnosti, ki preti gozdovom in nasadom zaradi razširjanja tega škodljivca naroča mestno poglavarstvo na podlagi § 29 zakona o gozdih vsem posestnikom gozdov in nasadov, naj nemudoma pregledajo svoje iglasto drevje in odstranijo vse po lubadarju napadeno drevje.

Velefilm, ki ga je svetovni tlak označil kot mojstrovino brezkompromisnega realizma

ŽENE NAPRODAJ

Močan prikaz življenja in njegove prave in lažne morale!
KINO MATICA 21-24 V glavni vlogi BETTE DAVIS NE ZAMUDITE!

cev. Vstopnice se dobe v knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Začetek točno ob 20. uri.

—lj Tiskarski škrt in ušesa. Da rad tiskarski škrt vse narobe vidi in sliši, ni nič novega. Novo je pa, da je odlični sredini oko. Tako oko poznamo samo pri Cirklopi, pri navadnih ljudeh je pa oko desno ali levo. Pač pa poznamo srednje uho in to je bilo operirano tovarnarju g. Baheju.

—lj Drevo ob 18.15 se bo ponovil nastop glasbenega otroškega vrtca šole Glasbene Matice v Hubadovi pevski dvorani. Starše opozarjamo na to ponovitev. Začetek točno ob napovedanem času.

—lj Bolgarski mešani zbor iz Ruse, katerega člani so sami železnikarji in njihovi rodbinski člani, pride v Ljubljano na biokostno nedeljo jutri. Zbor, ki šteje 70 članov in člane koncertira istega dne ob 19.11. uri v veliki Filh. dvorani. Na nastop bolgarskih pevcev se danes opozarjamo.

—lj Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brusenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

—lj Rokavice nogavice — Karničnik, Nebočnik.

—lj Sokolstvo ljubljanskih sokolskih društev ponovno vabimo, da si ogleda prvi zvočni sokolski film »Oj leti sivi Sokolec« v kinu v Šiški. Krasi film napravi na vse posetnike nezabirnih vtisov. Predstave bodo jutri ob 10. za mladino, popoldne ob 15. 17. 19. in 21. za odrasle. Vstopnina od din 2 do 6. Ne zamudite te prilike in ogledajte si film v polnem številu. Uprava kina Šiške.

—lj Kdor je pustil damski dežnik pri vratu »Narodne tiskarne«, naj ga dvigne istotam.

—lj Združene brivce obvešča občinstvo ter svoje člane, da bodo brivski saloni na praznik Vnebohoda dopoldne odprti. Komisar.

—lj Za mestne reveže je neimenovan dobrotnik daroval 200 din. Mestno poglavarstvo mu izreka najlepšo zahvalo.

—lj Promenadni koncert. Turistični odbor za mesto Ljubljano priredi na praznik 26. t. m. promenadni koncert v Zvezdi od 11 do 12. Igrala bo delavska godba »Zarja« pod vodstvom g. kapelnika Grudna Ivana.

Iz Maribora

—lj Gledališče. V četrtek ob 20. uri bo v mariborskem gledališču zadnja vprizoritev Benešove opere »Pod to goro zeleno«. Znižane cene.

—lj Vedno več priljev je pri tukajšnji policiji zaradi nenavadenega pozdravljanja. Naša nacionalna javnost uva da ne bo ostalo samo pri prijavah, marveč da bodo krivci tudi pozdravljanju primerno kaznovani.

—lj Neurja in poplave. Zadnja neurja so povzročila v vsej daljini mariborski ulici nešteto novih hudournikov. Reke in potoki so preplavili vso okolico, tako da je bila velika nevarnost poplav. Mura je v Splitu porušila lesen most. Bistrica pri Muti pa 7 mostov ter več žag. Škoda je ogromna ter gre v težke stotisočake.

—lj Vlom v davčno upravo. Mariborska policija je bila danes iz Šmarja pri Jelšah telefonsko obveščena, da so neznani zlikovci vlomili v tamkajšnjo davčno upravo. Na srečo je takrat šel mimo nočni čuvaj, ki je opazil, da neki mladenič svetlo z žepnimi svetilkami. Čuvaj je takoj obvestil sosedo, toda vlomilci so pobegnili v noč. Na delu je mariborski daktiloskop in policijski pes.

—lj Neznani utopljenec. Drava je včeraj pri Breznem naplavila truplo okoli 70 let starega moža, čigar identitete še niso mogli ugotoviti. Po avstrijskem denarju, ki ga je utopljeni starček imel v žepu, sodijo, da je Avstrijec.

—lj Se en vlom. V stanovanje posestnika Jakoba Pirnata so pretekle noč še neizsledeni storilci vlomili in odnesli hranično knjižnico na 15.000 dinarjev, 700 dinarjev gotovine in dve novi obleki.

—lj Po nezreči se je obrestil. V Trbnju pri Dravogradu je letni delavec sin Anton Kavič pregledaval fibrotopno. Po nesrečnem naključju se je orojče sprožilo in naboj je rnil dečka v prsa. Nezvestnega ranjenca so prepeljali v bolnico v Slovenj-gradec.

—lj Izolom v smrt. V Fram pri Mariboru je 21letna služkinja Marija Pulko izpolnila večjo količino izola, ki jo je imela samomor. Ker pomoči ni bila takojšnja, je mladenka v silnih mukah izdihnila. V smrt je Pulkovala šla iz obupa, ker se je njen izvoljenec pretekle nedeljo poročil z drugo.

—lj Davčne uprave. Davčna uprava poziva vsa podjetja v mestu Mariboru, ki prevažajo potnike z avtobusi ter blago s tovornimi avtomobili, da vlože najkasneje do 25. t. m. pri davčni upravi za mesto Maribor prijave zaradi odmore voznarske take.

—lj Naplavljen truplo. Blizu Dravograda je Drava naplavila truplo mlajšega utopljenca. O najbi so ljudje takoj obvestili oblast, ki je ugotovila neznančev identiteto. Je to 26-letni Karl Mayerhofer iz Annadorfa pri Villachu. Sumijo, da je mladenič izvršil samomor.

—lj Stanovanjski najemniki so zborovali zanimivo je primerjati potek občnih zborov Društva hišnih posestnikov in Društva stanovanjskih najemnikov. Prvi kot drugi se pritožujejo o svojih težkočah in slabem položaju. Hišni posestniki se pritožujejo o previsokih davkih, stanovanjski najemniki pa o previsokih najemninah. Menda najupravičeneje želijo izboljšanje položaja stanovanjskih najemnikov, ker so najemnine res pretirane in presegajo celo triletno plačo. O vsem tem so včeraj dopoldne razpravljali na obnem zboru, ki se je vršil pri »Novem svetu«. Stanovanjski najemniki želijo in zahtevajo zaščito pred neumnim iztezanjem s strani hišnih posestnikov, ki so postali pravi diktatorji glede cen.

—lj Otrok pade v kotel vroče vode. Kočarica Marija Brečelj iz Sp. Volčine je postala kotel vrele vode na dvorišče. Pri njej se je igrala njena 18 mesečna hčerka Anica. Ko se je mati za trenutek odvrnila, je deček padel v kotel in zadobil strašno opekline. Vsaka pomoč je bila brezupna in otrok je kmalu izdihnil.

—lj Krakovčani in Trnovčani vas vabijo, da posetite v največjem številu koncert niovega pevskega zbora v petek 27. t. m. Vsi zavedni Krakovčani in Trnovčani, ki so prijatelji lepega petja, pridejo ta večer v Filharmonično dvorano, vabijo pa tudi ostale meščane, da se odzovejo vabilu njihovih pev-

—lj Transmisija ga je ubila. V Vrholah pri Konjicah je bil v mino zaposlen 46letni Josip Omak. Nesreča je hotela, da je jermenje transmisije zgrabilo moža za desno roko in ga z vso silo troščilo ob zid. Omaku se je razbila lobanja in stri prani koš. Nesrečnik je bil na mestu mrtve.

—lj Zdravo je narodni pozdravi. Neki mariborski odličnik je bil močno užaljen, ko ga je neki gozdar pozdravil s pozdravom »Zdravo«. Temu odličniku prav gotovo še ni znano, da je »zdravo« pravi in najlepši narodni pozdrav. Menda bi mu bil ljubši pozdrav: »poljubljani roko, milostivoji gospode«.

—lj Kača je bila. V mariborsko bolnico so pripeljali 26letno poljsko delavko Marijo Pole iz Pesnice, ki jo je pila kača. Ko je na polju okopavala krompir, je ženo pila modras v desno roko. Poljški so v bolnici z injekcijami rešili življenje.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 25. maja: Lopovščine. Premierski abomba

Četrtek, 26. maja: Izpit za življenje. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

Petek, 27. maja: Zenitev. Red Četrtek

Sobota, 28. maja: Pokojnik. Izven. Znižane cene od 24. din navzdol

Nedelja, 29. maja: Zadržana nad zadrego. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 25. maja: Don Juan. Red Sreda

Četrtek, 26. maja: Seviljski brivci. Gostovanje italijanskega tenorista, Christyja Solarija. Izven. Cene od 50 din navzdol

Petek, 27. maja: zaprt

Sobota, 28. maja: Rigoletto. Red A

Nedelja, 29. maja: Trubadur. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol

Akademski pevski zbor v Kočevju

Ljubljana, 24. maja

V nedeljo je priredil Akademski pevski zbor iz Ljubljane v Kočevju koncert umetne in narodne pesmi, za katerega je vladalo v mestu in okolici ogromno zanimanje. Od blizu in daleč so prišli ljudje, da čujejo prijubljeno narodno pesem, da prisluhnejo glasu svojega srca. Pevci so bili v Kočevju navdušeno sprejeti in ob 15. ko je bil začetek koncerta v prostornem kočevskem kinematografu, je bila dvorana polna do zadnjega kotička. Spored je obsegal 6 umetnih in šest narodnih pesmi. Za takoj po prvi pesmi, ko so pevec pod vodstvom dirigenta Fr. Marolta zapeli Trubar-Tomčev »Oče naš« je nastalo veliko navdušenje, ki se je stopnjevalo, od točke do točke in doseglo svoj vrhunec zlasti po odmoru, ko je iz 50 solistov žig zadonela narodna pesem. Nekateri točke, zlasti Maroltovo »Ribišiško« so morali ponoviti, a še vedno se ni hotel aplavz početi.

Nastop Akademskega pevskega zbora v Kočevju je bil pravi trijumf slovenske pesmi in je med tukajšnjimi Slovenci vzbudil plamen narodne zavesti, ki nam je sedaj v teh resnih časih nujno potrebna.

Iz Sevnice

—lj Kako kaže letošnja sadna letina. Stanje letošnje sadne letine ni tako brezupno, kakor bi pričakovali sprito skrajno neugodnih vremenskih pojavov v aprilu. Najbolj tipti koščičasta sadja in orehi. Zelo je poškodovana zlasti tudi vinska trta. Jablane, ki so po večini že odvele, kažejo prav dobro letino, četudi smo imeli veliko dežja v maju. Hruške kažejo mnogo slabše, ker so prej odgnale oziroma cvelete ter so bile tako po posebi bolj prizadete.

—lj Vsem sadjarjem v vednost. Pretekli mesec je izšel v Beogradu nov pravilnik o izvozu sadja, ki temelji na št. 90. finančnega zakona za 1937/38. Minister trgovine in industrije je na osnovi tega izdelal načrt uredbe o kontroli sadja, namenjenega za izvoz. Dosedanji predpisi niso zadoščali in je med njimi in novo uredbo, ki jo je trgovinski ministarstvo izdelalo v soglasju s trgovinskimi zbornicami in interesiranimi gospodarskimi organizacijami, naslednja bistvena razlika: Pregled sadja na domačem trgu se popolnoma ukinja, ujava pa se strog in obvezen pregled na železniških postajah pri tovarjenju sadja na ragoone. Poostreni so nadzorni predpisi glede kakovosti sadja, ki se izvažajo in so predpisane tudi oznake kakovosti in podjetij, ki se morajo naleptiti na zavitiščih sadja, česar prejšnji pravilniki niso določali. Po tej uredbi spadajo pod kontrolo tudi masline in orehi. Na podlagi te uredbe to strokovni odbor za sadje predpisal tipe embalaže za vse vrste sadja, namenjenega za izvoz. Kar se kontrole same tiče, predvideva naredba načelo osebne odgovornosti kontrolorja, namestu dosedanje skupne odgovornosti tržnih komisij. Kontrolorje za pregled sadja, namenjenega za izvoz, postavlja trgovinski minister na predlog strokovnega odbora. Ti kontrolorji so strokovnemu odboru tudi odgovorni za svoje delo. Uredba podeljuje strokovnemu odboru tudi pravico, da določi dan izvozne sezone za sveže slive in sadje, česar prej ni bilo mogoče izvesti. Uredba predvideva tudi novo vrsto sankcij. V primeru kršitve dosedanjih pravilnikov so bili odgovorni izvozniki sadja napram oblasti prve stopnje. Ker pa se vse izrečene kazni proti izvoznikom na podlagi pravilnika zakona o kontroli kmetijskih pridelkov zaradi dolgega postopanja niso izvršile, predvideva sedaj načrt uredbe, da bodo morali izvozniki položiti določen znesek kot kavejo za izvršitev vseh predpisov te uredbe.

POGOVOR S PESNIKOM

—lj Milostiva, ali ste čitali moje pesmi?

—lj Seveda, in bila sem zelo navdušena. Halo Marinka, kam ste spravili tisto modro vezano knjigo?

—lj Marinka: Pod mizo, gospa, podložila sem nogo, da bi se miza ne gugal.

PRED SODIČEM

Sodnik: Tatvino ste torej zagrešili sami?

—lj Obtožene: Da, gospod sodnik. Ljudje so zdaj tako nepošteni, da se ne moreš na nihogar zanašati.

*Zvečer potrebno
zjutraj pravilno:*

**zobna pasta
Chlorodont**

—lj Knjige Slovenske matice za leto 1938 so izšle in sicer: Miška Kranjca roman »Kaplani« (384 strani), Pavla Sedmaka roman »Kaplan Martin Cederma« (240 strani) in Franceta Kidriča »Zgodovine slovenskega slovstva 5. snopič« (216 strani). Ljubljanski Matični člani lahko dvignejo knjige vsak de. lavič med uradnimi urami dopoldne in popoldne, poverjenike in člani zunaj Ljubljane pa prosimo, da nam sporoče čim prej svoja naročila. Uprava Slovenske matice.

Danes ob 16. 19.15 in 21.15 uri, jutri, na praznik, ob 15., 17., 19. in 21. uri

Kino Union
telefon 22-21

Velenapeti film iz dobe krvave ruske revolucije

Marlene Dietrich - Robert Donat

Ob 10⁰⁰ dopoldne jutri, na praznik, isti film pri globoko znižanih cenah!

Strast

—lj Protituberkulozni kongres zaključen. V ponedeljek dopoldne je bil v Hercegu Novem zaključen IV. jugoslovanski protituberkulozni kongres. Zadnja tema je bila »reforma specializacije fiziologije«. O tem je poročal šef-zdravnik sanatorija na Golniku dr. Neubauer. Na kongresu sta bili sprejeti dve resoluciji, ki bosta izročeni ministru socialne politike in narodnega zdravlja. Prva se nanaša na zakonodajo in razne ukrepe vlade za zatiranje tuberkuloze, druga pa za reformo specializacije fiziologije.

—lj Uredba o ustanovitvi rezervnih fondov. V finančnem ministruvstvu je bilo zadnje dni več konferenc o osnutku uredbe o ustanovitvi rezervnih fondov ter njihovemu nalaganju v državne papirje. Uredba se bo nanašala tudi na industrijska podjetja, ne bo se pa dotaknila že obstoječih rezervnih fondov. Merodajni čimtelji so zagotavljali zastopniki industrije, da se bo v polni meri upoštevalo to, da se bo uredba nanašala na industrijo samo v mejah možnosti, ker mora industrija svoja razpoložljiva sredstva uporabljati bodisi za investicije ali pa za obratni kapital. Najbrž bo uredba objavljena ob koncu maja.

Konfekcijsko trgovino

sem preselili

na Mestni trg 19

poleg trgovine Soss — Za obilen obisk se vrljudno priporočam.

Ivan Sax

—lj Načrtov je še dovolj, zdaj je čas, da jih uresničimo! Pri nas je izdelanih že toliko lepih načrtov za vse potrebe in o njih zelo radi pogosto govorimo. Človek se več ne spozna v tej goščavi in poplavi načrtov. Toda izmed vseh načrtov je treba nedvomno najprej uresničiti načrt o poglabitvi ljubljanskega kolodvora in načrt jadranske ceste; o tem vsi soglašamo. Brez ureditve ljubljanskega prometa se ne more razvijati Ljubljana, brez jadranske ceste pa ne more živeti Slovenija. To spoznanje bo vcepila obiskovalcem cestna razstava »Naša cesta na ljubljanskem pomladnem velesejmu« ki bo od 4. do 13. junija.

—lj Borza dela v Ljubljani sprejme kotlarja, kovaškega vajenca, 2 hlapca, mizarja, kovača, železostrojarja, 2 krojača, kolarja, medijarja, vrtnarja in zidarja.

—lj Živahna gradbena delavnost v Beogradu. Letos se obeta Beogradu zelo živahna gradbena sezona in sicer ne samo privatna, temveč tudi javna. Gradbenemu odboru je prijavljenih doslej 83 privatnih zgradb v vrednosti 40.000.000 din. Beogradska občina namerava najeti 130 milijonov din posojila in s tem denarjem bi se gradbena delavnost še povečala. Razen privatnih nameravajo zgraditi tudi več javnih poslopj, nekatera pa dograditi.

—lj Tivar obleke prispelo, prekrasne nove stvari, cene znano nizke. Sedaj Tivar obleke v vsako hišo. Tivar obleke za vsakogar. Glavna zaloga Anton Brumec, Ljubljana. Prešernova 54. nasproti glavne pošte.

—lj Isati za biokostne praznike. Zveza za tujski promet priredi za biokostne praznike naslednje izlete: 1) v Trst in Benetke, 2) v Gorico, Udine in Trst, 3) v Trst, Opaticjo in Reko, 4) na Plitvička jezera in Crikvenico, 5) na Jezersko, 6) v Škofjo Loko, 7) Ziri in Logatec, 7) v Postojno. Zahtevajte prospekte v vseh biokostniških Putnikih.

do obravnavali na vinogradništvo nanašajoče se vprašanje ter proučili možnost izvoza našega vina v Nemčijo. V Split je pripeljala v ponedeljek jadrnica iz Vela-luke 150 sodčkov nasoljenih rib, namenjenih v Nemčijo.

—lj Enodnevni izlet Zveze za tujski promet na Dolenjsko, Ljubljana — Žužembek — Soteska — Novo mesto — Dolina gradov (grad Graben, Otočec, Struga) — Dobrava (kosi pri Seljaku). Izletniki so vabljivi ob tej priliki na blagoslovitveni gasilskega doma v Stari vasi — Loka. Cena avtobusne vožnje in kosila din 55. Prijave sprejemajo vse biljetarne Putnika, najkasneje do sobote, 28. t. m. ob 12. uri.

—lj Krajevna organizacija Legije koroških bovev v Guštanju priredi v nedeljo 29. maja članski sestanek in sicer ob 9. uri dopoldne v Tolstem vrhu pri Guštanju. Sestanek bo v gostinskih prostorih tovariša Nabernika. Vabimo, da se vse članstvo krajevne organizacije zanesljivo udeleži sestanka na katerem to poročal tudi delegat glavnega odbora iz Ljubljane. Vabljeni pa so tudi člani sosednjih bratskih organizacij. Pridite zanesljivo, ker se bomo ob tej priliki oddolžili spominu padlega junaka Malgaša.

—lj »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 42 z dne 25. t. m. objavlja zakon o ustanovitvi novih okrožnih in okrajnih sodišč, uredbo o teritorialni pristojnosti novih okrožnih sodišč iz § 1. zakona o ustanovitvi novih okrožnih in okrajnih sodišč kakor tudi tistih okrožnih sodišč, katerih teritorialna pristojnost se z ustanovitvijo teh novih sodišč spremeni. Uredbo o strokovnih solah za otroške negovalke, proglas banske uprave o proglasitvi vseh solskih občin dravske banovine za javne in občekostne naprave in razne druge objave iz »Službenih novic«.

—lj Rojaki iz Cerka na bodo imeli tudi letos na biokostno nedeljo dopoldne svoj vsakoletni sestanek na običajnem kraju. Na to se opozarjajo posebno oni, ki bi morda zaradi pomanjkljivega naslova ne dobili posebnega vabila. Pridite vsi!

—lj Za letošnji pomladanski velesej v Ljubljani so vsi razstavnih prostori popolnoma zasedeni. Zaradi tega velesejemska uprava daljnih prijav ne more več sprejemati. Pač pa se morejo trditi že sedaj prijavitelj za jesenski velesej, ki bo letos od 1. do 12. septembra.

—lj Namestu venca na grob pok. dr. Ivanu Lahu je daroval izvrš. odbor Jugoslov. češkosl. lige v Ljubljani g. redaktor J. K. Strakaty, Praga, znesek din 300.—

—lj Skrb za revže v savski banovini. V savski banovini je 250 starih siromašnih ljudi, ki nimajo nikogar, ki bi skrbel za nje. Za delo pa tudi niso več sposobni. Za te revže namerava savska banovina zgraditi sirotišnico, ki bi znašali stroški za njo 5.000.000 din.

—lj Meški! V vašem interesu čitajte oglaš Vi-Ha-Ge v inseratnem delu

—lj Obilen lov sardel. V ponedeljek ponoči je bilo vreme za ribolov zelo ugodno. Ribiči iz severne Dalmacije so nalovili mnogo sardel. Samo ribiči iz Prvica so jih nalovili 5.000

Sokolstvo

Zahvala sokolski župi Ljubljana

Starosta sokolske župe Ljubljana br. dr. Josip Pipenbacher je prejel od ministra dvora nastopno zahvalno pismo: Poštovani gospodi! Po najvišjem nalogu mi je čast izreči zahvalo za tople želje in izrazno vdanost, odposlane Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu z II. obrambnega zbora Sokolske župe Ljubljana.

Minister dvora: Milan Antič. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije pa je poslal župi Ljubljana nastopno zahvalno pismo:

Bratski Sokolski župi Ljubljana! Pozdravno brzojavko z uspeha II. obrambnega zbora bratske župe in njenih edinic je sprejela savezna uprava z velikim zadovoljstvom in veseljem na znanje v polnem prepričanju, da bo bratska župa z znanim navdušenjem in vztrajnostjo v delo privela ideale, označene v imenovanem brzojavu.

Bratski pozdrav »Zdravo!« Mil. Smiljanič, nam. staroste Dr. Arsenjevič, tajnik

X. vsesokolski zlet v Pragi

Vse prijavljence ponovno opozarjamo, da je zadnji rok za vplačilo potnih stroškov ter za zletne znake, potni vizum in zavarovanje, 1. junij; do tega dne morajo vsi prijavljeni položiti v pisarni svojega društva in sicer:

telovadeče članstvo po 326 din, netelovadeče članstvo po 341 din, naraščaj po 294 din.

Vozni listek do obmejne postaje Kotariha (38 din) si mora nabaviti vsak udeleženec sam.

Lastnik zletnega znaka ima med drugim tudi pravico do brezplačnega skupnega prenočišča. Kdor želi imeti privatno prenočišče ali hotelsko sobo, naj to nemudoma javi v pisarni svojega društva.

Zdravo! Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev.

— Sokol Ljubljana-Siška priredi v soboto 25. t. m. ob 20. uri javno telovadbo ob električni razsvetljavi na svojem letnem telovadbišču. Pester spored bo lahko vsakega zadovoljil. Pokazite zanimanje za delo v sokolskih telovadnicah in se polnoštevilno udeležite prve letošnje telovadne prireditve v Ljubljani.

— Sokol I. Ljubljana-Tabor poziva vse ono članstvo, ki se je prijavilo za zlet v Prago, da do najdalje 1. junija vplača v društveni pisarni znesek za potovanje v Prago in nazaj ter vse s tem zletom zvezane stroške za potni list, vizum itd. Pri tem opozarjamo članstvo, da se more zletu udeležiti le oni član, odnosno članica, ki ima predpisani svečani kroj. Narodne noše niso dopustne. Za zlet je vplačati: telovadci 326 din, netelovadci 341 din plus

za vožnjo od Ljubljane do državne meje in nazaj. Obenem poziva vse članstvo, ki se je tekom zadnjih let preselilo in s tem spremenilo svoj naslov, da to spremembo takoj sporoči ali pisмено ali ustmeno društveni pisarni, ako še tega ni storilo. Društvena pisarna posluha vsak delavnik od 17. do 20. ure. Društveni pripadniki naj se medsebojno opozorijo na to obvestilo. Zdravo! Uprava.

Iz Krškega

— Dokončni izpiti na obrtne nadaljevalni šoli. Pretekli teden so se končali na tukajšnji obrtno-nadaljevalni šoli in položili izpit naslednji absolventi: Zorko ngela (šivilja), Voglar Edvard (klepar), Vanč Marija (šivilja), Uršič Karel (ključavničar), Sluga Janek (pek), Mišigori Ferdinand (pek), Milako, vič Josip (mehaničar), Lesjak Hinko (klepar in kotli). Lekše Josip (krojač), Jamšek Stanek (mehanič) in Graber Gvido (književnik).

— Za gradnjo tovarne celuloze. Dela za gradnjo tovarne celuloze so v teku. Že pred časom sodelavci priiskali ves teren okoli kolodvora, če bi odgovarjal prilikam, kar se je sedaj izkazalo kot zelo povoljno. Za enkrat so zaposlili na tem delu samo 10 delavcev. Prihodnji mesec pa jih bodo sprejeli še več. Ovarna bo zaposlovala okoli 150 delavcev čim bo obratovala.

— Dve lepi prireditvi meštanske in ljudskošolske mladine. V nedeljo sta priredila podmladek Jadranske straže in podmladek Rdečega križa tukajšnje meštanske šole lepo prireditvi, s katero so proslavili materinski dan in dan Rdečega križa. Na sporedu je bilo več pevskih točk s spremljevanjem klavirja, igrice »Materin god« in nekaj dokladij. Osnovnošolska mladina je pod okriljem podmladka RK priredila v Sokolskem domu pravilno igrice s petem »Desetnik in sirotec«, ki je privabila mnogo domačinov.

— Pogodbena pošta na Vidmu. Te dni je dobila pogodbeno pošto na Vidmu ob Savi g. Markovič Ana iz St. Vida nad Stično.

— Koncert bolgarskih pevcev. V petek popoldne so se pripeljali v Krško bolgarski pevci, kjer so jih pred srečstvom načelstvom sprejeli naši Sokoli in gasilci z godbo ter številno občinstvo iz okolice. Prvi jih je pozdravil in jim izrekel dobrodoščilo predsednik mestne občine g. Lazarini, v imenu Sokola pa starosta Burja. ki je med drugim poveljeval zasluge Bolgarov za zblizanje vseh jugoslovanskih narodov. Godba je zaigrala bolgarsko narodno himno »Sumi Marica« in našo »Bože pravde«, na kar so vsi odšli v Sokolski dom, kjer se je pod okriljem Sokola zvečer ob 20. uri vršil v nabito polni dvorani koncert, kakršnega že dolgo ni bilo v Krškem. Navdušenje za bolgarske pevce se je stopnjevalo od pesmi do pesmi. Nekaj sokolska naraščajnica je izročila pevovodji krasen sopek nagejnov, za kar se ji je zahvalil g. Pešev. Izven programa so zapeli še nekaj pesmi, nakar je pevce povabil g. Bon Vinko v svojo klet ter jih pogostil z dolenskim vinom. Tu jih je v imenu Sokolov pozdravil br. Debelak in s. Skrljeva, za kar sta se jima zahvalila g. Pešev in prota Simeonov. Poslovišne be-

sede je izrekel g. Bučar Velkoslav. Na banketu je sodeloval tudi sokolski orkester. Drugo jutro so odšli bolgarski pevci v spremstvu številnih Krščanov na postajo Videm, kjer so se poslovili in odpeljali proti jugu.

Z Jesenic

— Sport. V nedeljo 15. t. m. je gostoval na Jesenicah prvotredno moštvo SK Magdalena iz Beljaka in sicer kot gost domačega Bratstva. Tekma se je pričela ob 16. na prostiranem in izčrpanem igrišču, ki je sedaj že vse v zelenju. Bratstvo se je to pot pokazalo v taki luči, da je goste zasluzeno odpravilo s 7:4 (5:2). Gostje so sicer pokazali zelo lepo in borbeno igranje, s katero pa niso bili kos odlično razpoloženemu moštvu Bratstva, katero se v taki formi le redko prikaže, tako da je imela precej številna publika, katera je prisostvovala tekmi res pravi sportni užitek. Radi tega želimo SK Bratstvu, da tako igranje večkrat pokaže, kar si bo na ta način pridobil in osvojilo vedno več prijateljev. Omeniti moramo, da se vidno opneša, pri tekamah tudi strokovno vodstvo trenin-ga, ki ga vodi priključeni srednji krilci in najboljši igralec Bratstva, Zavrli Rudi. V predtekmi sta se pa srečala SK Radovljica I. : SK Bratstvo B, kjer je istotako B moštvo zasluzeno premagalo Radovljico s 3:0 (1:0).

— Ekskurzija dijakov. 3. junija krenejo dijaki in dijakinje osmega razreda na potovanje. Ogledali si bodo naše obmorske kraje, Šibenik, Split, Dubrovnik, Kotor, Budvo, obiščejo pa tudi Cetinje, Skadensko jezero, Sarajevo in Zagreb. Izlet bo trajal 12 dni. Mogočni utisi bodo oplojili duševnost mladih ljudi, ki bodo postali goreči Jugoslovenci, ker bodo spoznali prostornost, pestrost in bogastvo našega ozemlja, naše preljubljene Jugoslavije.

— Opleševalno društvo na Jesenicah, ki je imelo 20. t. m. občni zbor, je mnogo staro in poudarja tukajšega prometa. Zadnji čas je obsejalo na kol. peronu veliko reliefno sliko radovljiskega areza, ki vzbujala pozornost. Na pobudo tega društva je neko večje in zelo ugledno gradbeno podjetje brezplačno preuredilo prostor okrog spomenika pred šolo in obdalo spomenik z marmornjem, tako da je sedaj ta prostor res v kras Jesenici. Opleševalno društvo je sestavilo načrt za nadaljnje delovanje, ki bo tako bogato, da sedaj. Prosi pa javnost in gospodarske korporecije, da ga podpirajo.

— Tudi rekord. V nedeljo je bilo v mestni župni cerkvi oklicanih 21 parov. To je menda rekordno število, ki ga je kdaj dosegla velika jeseniška fara.

— Jeseniški fantovski krožek je nabavil 16 sinomašnih otrokom obujalo v skupni vrednosti 2000 din, ki jih je vrgla fantovska prireditev v Sokolskem domu. Obdarovani so bili najbolj revni otroci z Jesenice, Plavža, Hrušice in Javorčica.

— Stavba sezona je v polnem razmahu. Vse kaže, da bo letošnja gradbena sezona prekosila vse dosedanje. Cene stavbišč rasejo iz dneva v dan. Srečni ljudje, ki imajo kaj za prodati. Gradit se na vseh koncih in krajih.

— Velik avtomobilski promet. V zadnjem času se vozi slozi naše mesto nešteto avtomobilov in avtobusov proti Ljubljani. Bledu, Bohinju, Mojstrani in Kranjki gori. Vsa vozila so vedno polno zasedena.

Poleg naših vozi prevladujejo nemški, med katerimi so tudi pravi kolosi. Zelo pestro življenje je te dni na Planini-Sv. Križ, ko so narcise v polnem cvetju. Med izletniki prevladujejo nemški gostje, ki občudujejo krasote tega planinskega kraja, ki je v polnem cvetju.

Iz Laškega

— Tujski promet je bil v tem mesecu zelo živahen. Kakor smo že poročali, so posetili Laško 6. maja zastopniki inozemskih tujakov prometnih pisarn. Dne 15. maja pa je priredila zveza obrtniških društev v Laškem obrtniški tabor, katerega so se udeležili poleg delegatov tudi številni obrtniki iz Slovenije. Poleg tega je posetilo Laško v tem mesecu 50 dijakov in nekaj gimnazij iz Ljubljane. V Radio-Thermi pa je trenutno 75 gostov s člani bolnišniških blagajen.

— Novi odbor Tujako prometnega in opleševalnega društva se je konstituiral na svoji prvi seji po običnem zboru dne 17. maja. Na mesto dosedanjega predsednika g. inž. Homana, ki je bil premeščen v Trbovlje, je bil izvoljen g. Ignac Trop, za podpredsednika pa g. dr. Fran Pristan, dočim v stalnem odboru ni bilo bistvenih izprememb. Novi odbor si je za dal naloge zboljšati tujako prometne naprave ter delovati na to, da se čim prej zgradi prostozračno kopališče. Tudi gradnja parka med Sokolskim domom in mestom je še vedno odprto vprašanje, ki ga pa zaradi projektirane regulacije Savinje še ni bilo mogoče rešiti.

— Regulacija Savinje. Detajlni projekt za regulacijo Savinje pri Laškem je izgotovljen. 24. maja bo komisijski ogled na licu mesta. Pričakovati smemo torej, da se bo v doglednem času pričelo z regulacijo tudi v Laškem. Glavno delo bo tvoril presek pri Petkovih njivah, s čimer bo struga Savinje izdatno izravnana ter tok Savinje pospešen. S tem bo odstranjena nevarnost poplavi, ki so že v povojni dobi napravile mesto občutno škodo.

— Lovska. S 15. majem je bila končana ženitovanska sezna divjih petelinov. Letošnja deževna pomlad je rešila življenje številnim gozdnim ženinom ter sta plačala samo dva svoje svatovski navdušenja z življenjem. Eden je padel v Skomniku, drugi pa v Turju. Lepega ruševca pa je prinesel prvak tukajšnje zelene bratovščine g. dr. R. s Pohorja.

Prihod ameriških rojakov

Ljubljana, 25. maja. Davi ob 9. se je z vlakom preko Jesenic pripeljal na obisk v domovino 38 ameriških rojakov, članov Slovenske svobodomske podporne jednote iz Chicaga. Na glavnem kolodvoru se je zbralo okoli 500 Ljubljančanov, ki so jih navdušeno pozdravljali, a godba Zarje je dragim rojakom v pozdrav zaigrala veselo koračnico. Na kolodvoru je bilo tudi mnogo sorodnikov ameriških rojakov in sveda je bilo svidenje z njimi zelo priščno, saj se nekateri niso videli že 20 ali 30 let. Ameriške rojake je takoj po izstopu po-

zdravil v imenu mestne občine dr. Brilej, želeč jim, da bi se kar najprijetneje počutili med nami. Za njim so Američane pozdravili v imenu Rafaelove družbe g. Rožman, v imenu Narodno-strokovne zveze g. Mašč, v imenu Zveze za tujski promet direktor dr. Žižek in v imenu »tukajšnjih Američanov« gospa Avgusta Cerer-Danilova. Za vse pozdrave se je priščno zahvalil vodja naših Američanov g. Viljem Kollander, izražajoč radost, da so spet po dolgih letih na domačih tleh, na domači grudi, ki jo še vedno ljubijo z istim ognjem kakor nekoč.

Nato so ameriški rojaki zavili v kolo-dvorsko restavracijo, kjer so se okrepili od dolge in naporne poti, pozneje so se pa razšli na svoje domove.

Iz Ljutomeri

— Za internat Franje Tavčarjeve. Za internat Franje Tavčarjeve je darovalo Ljutomersko Kolo jugoslovanskih sester 100 din.

— Delo Ljutomerskih Kolašic. Pred kratkim se je vršil občni zbor Ljutomerskih Kolašic, ki so položile obračun svojega dela v preteklem letu. Kolo je priredilo božičnico za revno deco, pri kateri je porabilo 4600 din, ki jih je nabralo po solah, s prireditvami, ter s prispevkom sreskega odbora Rdečega križa. Pri božičnici je bilo z obliko in obutvijo obdarovanih 200 otrok. Zelo hvalevredno je bilo vzdrževanje šolske kuhinje, ki so jo vzdrževale Kolašice v narodni šoli, kjer je prejemale deca vsak dan v mesecu februarju in marcu toplo hrano. Občni zbor je počastil spomin Franje Tavčarjeve s tem, da bo obdaroval 23 revnih žena. Odbor je ostal neizpremenjen. Načeluje mu vrta ga. Ana dr. Stanjkova. Pričakovati bi, da bo delu, ki ga opravlja Kolo v Ljutomeru, nudila javnost in merodajni krogi več podpore.

— Začetek telovadnih nastopov. Letošnji spored sokolskih telovadnih nastopov se bo otvoril z nastopom pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki bo 26. t. m. združen ob enem s proslavo 10 letnice obstoja čete.

— Kaznovana za slabo šalo. Kazenski senat mariborske okrožne sodišča je obsodil na 4 mesece strogega zapore 29-letnega delavca Vrbnjaka Josipa in na tri mesece strogega zapore Franca Šrola, ker sta lani v Bodislawu pri Mali Nedelji nasula za vrat, na levo roko in levo nogo žerjavice Vaupotiču Karlu, ko je ta zaspal v gostini. Vaupotiča so morali spraviti v bolnico, ker je dobil smrtno nevarne opekline, da so mu zdravniki komaj rešili življenje.

— Gornja Radgona dobi novo tržnico. Občina je sklenila odpraviti vse dosedanje barake branjarjev, ki bodo odslej prodajali svojo robo na Spodnjem grisu, kjer se jim bo uredila nova tržnica. Na mestu sedanjih barak bo postavljen majhen paviljon za obmejne organe, pod njim pa javno stranišče.

— Novi vozni red. Po novem voznem redu je zveza radgonskih vlakov z vlaki proti Ormožu, ni pa zveze z vlaki proti Murski Soboti, in tako je treba čakati na zvezo celi dve uri. Boljša zveza bi bila potrebna že radi tega, ker bo odprto 1. junijem v Murski Soboti okrožno sodišče, v katerega delokrog spada tudi sodišče v Gornji Radgoni.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekllici, izjave beseda Din 1.—, davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

SOFERSKA SOLA

pooblaščen koncesionirana — I. Gaberšek, bivši komisar za soferske izpite, Kolodvorska ul. 43. telefon št. 28-23. 1516

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI NAKUP

oblek, perila, vetrnih suknjičev itd. za vsakogar nudi P R E S K E R, Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 din »Julijana«, Gosposvetska cesta 12

MOŠKI!

ZA ZDRAVLJENJE SPOLNIH SLABOSTI SEKSUALNE IMPOTENCE

ter za ojačanje spolne funkcije poskusite originalne hormone

VI-HA-GE pilule

Dobite jih v vseh lekarnah: 30 pilul Din 84.—, 100 pilul Din 217.—, 300 pilul Din 560.—.

Glavni depo:

Farm. Kem. Laboratorium VIS-VIT, Zagreb, Langov trg 3.

Reg. S. br. 26856-37

VINO

partija 2 — 3 vagone, največ rizlinga, nekaj črne minulih let, med tem zrelo vino za buteljke, prodaja v zidanci na Trški gori vinogradnik: Franc Seidl, Novo mesto. Najmanj po 10 hl. 1532

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POZOR!

Zabljenke čevlje kupujem in prodajam. Potrebujem večjo množino moških čevljev. Klavžer, Vošnjakova 4. 1524

ROJE CEBEL

močne, za 20 panjev, kupujem. Ponudbe s ceno poslati na Josip Čadež, Ravnanova, Gorskot kotar 1538

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

FORD

dve toni, v dobrem stanju, napredaj za Din 12.000.— Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1525

JAFFA POMARANČE sočne, letne, dobavljive »Vele-trgovina južnega sadja«, Ljubljana, Tyrševa 48. 1530

DOPISI

LOCENEČ

posestnik in obrtnik, 28 let, išče za takoj do 40 let staro varčno in zanesljivo gospodinjstvo z nekaj trgovske prakse. Prednost z nekaj kapitala za povečanje obrta. Cenj. ponudbe pod »Varčna gospodinja« na upravo »Slov. Narod«. 1535

SPOZNATI ŽELIM

vdovo, ločenko ali v zakonu razočarano, prijetne samsnosti, do 35 let, ki si želi življenja. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod šifro »Ljubecenc«. 1496

Aleks. OBLAT, veletrgovina vseh vrst čevljev se priporoča cenjenim odjemalcem. Sv. Petra cesta 18

SOBNO OPREMO iz mehkega lesa, svetlo: trodelna omara, postelji z mrežo, 2 stola, nočni omari in še nova otomana — zaradi selitve takoj prodam za 1.600.— din. V četrtek dopoldne ogled do 11. ure: Švabičeva 15, vrata 29 — Trnovo. 1533

Posetite deželo
Vaših davnih sanj
FRANCIO
Obrnite se na najstarejšo in najvažnejšo francosko potovalno pisarno (Agence de Voyages Francaise) in prejeli boste brezplačne ilustrirane brošure, podrobne načrte in vsa potrebna pojasnila o udobnosti potovanja, ki so vam na razpolago.
Veliko znižanje vseh cen na vsem železniškem omrežju.
LES VOYAGES LUBIN, PARIS (105)
36, Boulevard Hausmann, 36
(ustanovljeno 1879)

Otroški voziček: najnovejših modelov
Vokolesa: motorji, triklasi
Šivalni stroji: pogrešljivi
PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO
»TRIBUNA« F. BATJEI
LJUBLJANA, Karlovaška cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Kavarna „Stritar“
DANES V SREDO IN V ČETRTEK, KAKOR TUDI VSAKO SOBOTO IN NEDELJO VSO NOČ ODPRTO. VSAK VEČER IGRA NOVI DAMSKI ORKESTER.

Modna novost: pulover...
spet ljubljene mode
Najsi bo pulover iz svile ali iz volne — v njem ste vedno lepo oblečeni. Pulover je pripraven za vsak ženski in zadovoljuje tudi najbolj razvajene žene. Dobro pristojna vsaki osebi, nosi se ga lahko ob vsaki priložnosti in predvsem: zlahka se ga opere! V blagi, obilni peni milnih lusk Lux postane vsak pulover zopet kot nov: nitli se uravnajo, a barve počivajo.
LUX za vse poletne tkanine
SE RAZTOPI TUDI V MRZLI VODI!

Glavna kolektura
Državne razredne loterije
„Drelec sreče“
Alojzij Planinšek
Ljubljana, Beethovnova ul. 14
Telefon 25-10
vjudno obvešča cenj. naročnike, da so srečke za III. razred 36. kola že dospale. Žrebanje se bo vršilo 9. in 10. junija. Tudi za nove naročnike so srečke še na razpolago.

Pred 10 leti ponesrečen Nobilov polet

Kako opisuje katastrofo in rešitev češki udeležene
ekspedicije

Pred 10 leti, 23. maja 1928, je startal italijanski zrakoplov »Italia« pod vodstvom generala Nobila k poletu na severni tečaj. Na krovu je bilo 16 mož, po večini Italijani, a tudi en Šved in Čeh.

Okrog 17. — opisuje polet Čeh — so se pojavile po deseturnem poletu na začetnem obzorju koničaste, razklane ledene gore. Ob Grönlandu smo in zrakoplov se obrača ostro na desno, naravnost proti severnemu tečaju. Okrog polnoči smo krožili nad tisto namišljeno točko, ki jo imenujemo severni tečaj in ki je njeno zavojevanje zahtevalo toliko človeških in gmočnih žrtv. Severni tečaj smo dosegli po poletu, ki ni trajal niti ves dan od varnega oporišča na Spitzbergh.

NAD TEČAJEM

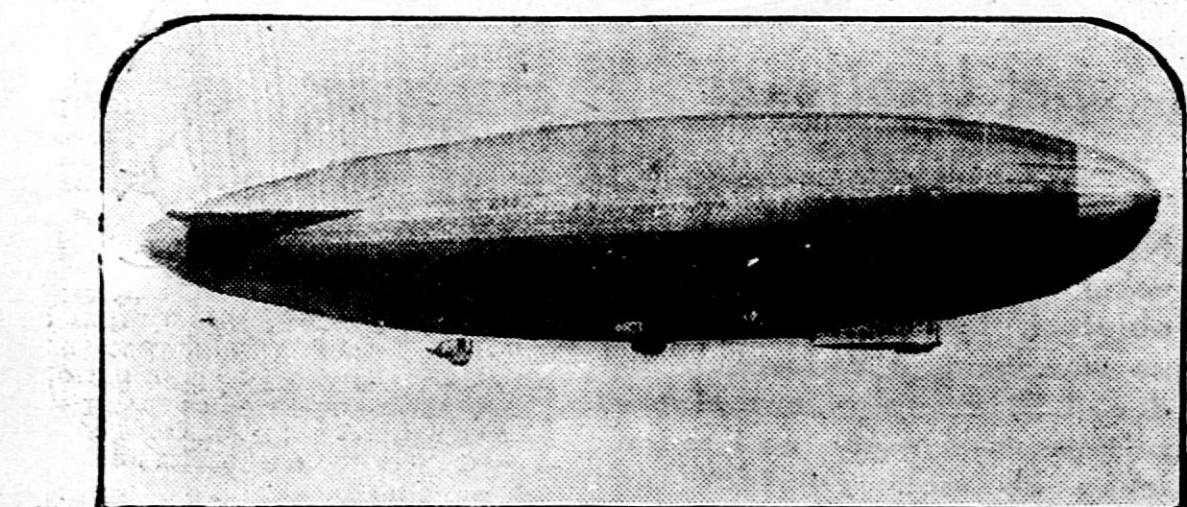
Razpoloženje na palubi je izredno veselo. Gramofon igra »Giovinezza«. V kabini prodira skozi celuloidna okna mračna polarna svetloba in ko utihne godba, slišimo ostro pikanje vetra ob vrhu zrakoplova. Na izkrcanje raziskovalcev, članov znanstvenega kadra ekspedicije, ne moremo niti misliti zaradi močnega vetra. Odskodujemo se s spuščanjem zastav, papeškega križa in z odpuščanjem pozdravnih brzojav. Dve uri krožimo nad severnim tečajem ter tratimo dragoceno kurivo, veter pa je čedalje močnejši. Končno se Nobile s težkim sremom odloči za povratek. Skoraj natančno čez 9 let so pristala na severnem tečaju težka, štirimotorna sovjetska letala, kjer mi nismo mogli opraviti ničesar.

Po dolgih urah brez spanja se nam zdi, da čas poteka še počasneje. 25. maja je že, toda pristanišče Kingstey se nam zdi vedno enako daleč. Veter, ki bije ob bok zrakoplova, je čedalje močnejši in odvrača nas od pravilne smeri. Vreme se poslabšuje in Nobile daje po dolgem oklevanju povelje, naj poberemo še tretji motor. Hitrost zaradi tega naraste le neznatno, bencin pa pohaja izredno hitro in motor zopet ustavimo.

USODNA VERIGA

Opoldne zaslišim od višinskih krmil glas, poln skrbi: »Težki smot! Temu sledi nemir v veliki kabini. Najprej zvone signalni zvonci k strojnikiom: Povečati obrate! Može pri motorjih sicer ne vedo, kaj se dogaja, a ubogajo brez oklevanja. Motorji začno peti v višjih tonih, toda zrakoplova ne morejo

»olajšati«. Ob meni stoji Cecioni in si obupno prizadeva oprostiti vrvi, ki nosi težko verigo za pristanje. Razburjen je in zardel. Končno je vrvi popustila in veriga pada na led. Zrakoplov je postal lažji za nekaj sto kilogramov. Neki kritik nam je pozneje očital, zakaj nismo kratkoma prerezali vrvi,

češ da smo trčili dragocene trenutke. To je res, kakor je vse res, kar se sklepa o katastrofi katastrofi, ko je že prepozno. Toda kateri poveljnik zrakoplova prostovoljno zavzame verigo, ki brez nje ne more normalno pristati? Vse je bilo proti nam. Veriga je sicer olajšala zrakoplov za nekaj časa, nakar se je zapela med led in ker je bila še pripečena k zrakoplovu, je začela delovati kakor zavora ter je pospeševala nesrečo.

TRENTUTKI PRED KATASTROFO

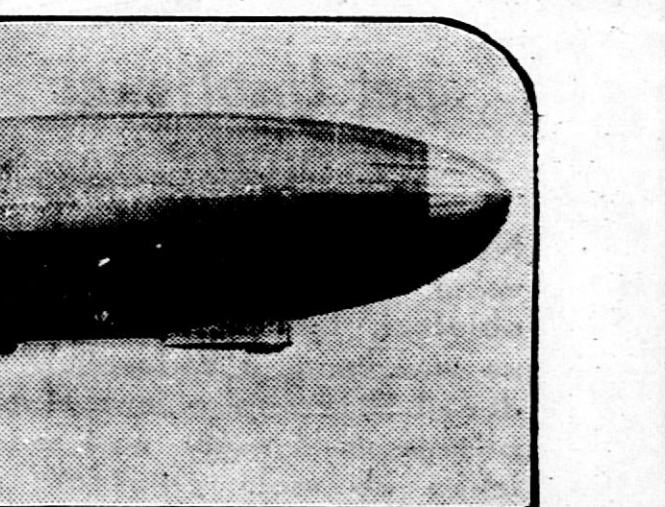
Največji naš sovražnik je bil čas; pozeje smo na ledeni plošči računali, kako dolgo je vse to trajalo. Dve minuti je dejal nekdo. Drugi: 3 minute! Toda postavimo, da se je zgodilo vse največ v 5 minutah. Kaj vse se je zgodilo v teh kratkih minutah! Veriga nas priklopa k ledu. Motorji delujejo z maksimalnim številom obratov in zrakoplov se stresa ter trza kakor splašeni konj, toda stalno pada. Zvonci stalno zvone pri strojniki, naj bi ustavili motorje, da bi sunki ne bili tako siloviti, toda zdaj povelje ni tako izvršeno. Prvi častnik se nagiblje okoli kabine ter kriči na strojnike: Ustavite stroje! — Motorji so končno utihnili.

KATASTROFA

Malmgren je spustil krmilo in zamahnil z roko proti Nobilu; vsi razumemo to kretanje: vse je brez pomena, ničesar se ne da več storiti! In že zrakoplov drsi po ledu in kabina razpada na kose. Sleherni se drži krčevito, kar je pač zagrabil v kritičnem trenutku. Tla kabine pod nami škripljejo, še en močan sunk in znašli smo se v visokem snegu. S hlastnimi kretanji se poženem kvišku. Povod so raztreseni ostanki razbita kabine. Poveljnika kabina je zarila v led in tam, kjer je bila prej ta kabina ob zrakoplovu, zdaj, ko je bil znatno olajšan. Ob srednjem motorju, ki se še drži zrakoplova, stoji podčastnik Arduino in prestrašeno gleda k nam. Menda ugiha, ali naj ekoči. Toda vse se razvija preveč hitro. Konica zrakoplova je usmerjena navzgor. V naslednjih trenutkih zrakoplov izginja v megli nad nami. Čez 20 minut ali pol ure zagledamo na zahodnem obzorju tenek stebel plamena. Zrakoplov se je vnel, so to skušali razlagati nekateri, med tem ko so drugi trdili, da je bil to signal šestih naših tovarišev, ki so ostali v zrakoplovu. Po oficielni presoji pomeže je bil to v resnici požar. Nihče ni iskal teh šestih ponesrečenec, razen ledolomilca »Krasin«. ki se je vrnil čez 4 mesece, ko je prej rešil nas.

NA LEDENI PLOŠČI

Sledilo je življenje na ledeni plošči — 48 dni brez vseh sredstev, brez ognja, brez skoraj v mrazu —10°; preživljali smo pogosto trenutke obupa. Toda upanje na rešitev se nam je začelo buditi, ko je pristal na ledeni plošči letalec Lundborg, a čez nekaj ur, ko se je razbilo njegovo letalo, smo imeli še enega ponesrečenca več. Potem je pristal zopet švedski letalec in vzel je s seboj samo Lundborga. Na vprašanje, ali se bo še vrnil, je odgovarjal izogibačo. V začetku julija nam je naš radió naznanil, da ruski ledolomilec »Krasin« ne more naprej, ker je blokirani s težkim ledom ob severni obali Spitzbergov. Razen tega smo zvedeli, da ima ledolomilec pokvarjeno krmilo ter da se to moral vrniti v Evropo. Ledeni plošča, ki smo na nji tabornili, se je čedalje bolj talila. Računali smo, da bo v 14 dneh povsem razpadla. Ko je bil rešen Nobile, me je vprašal poveljnik posadke na ledeni plošči, kaj bodo storili Rusi zdaj, češ, da bi to morali vedeti, ker sem Slovan. — Med Slovani

so znatne razlike, večje kakor med Romani, sem mu odgovoril, toda če gre le za moje osebno mnenje, vas lahko zagotovim, da Rusi nikdar ne popuste, preden ne dosežejo svojega smotra. In čez nekaj dni, 12. julija, se je zasedel »Krasin« nekaj metrov od naše ledene plošče.

Pravnik toži pradedu

V severofrancoskem mestu Rouenu imajo zanimivo pravdo, v kateri nastopa kot tožnik dveletni otrok, ki toži svojega 102 leti starega pradedu. Tožnec bi bil moral izplačati svojemu vnuku, tožnikovemu očetu, delež 80.000 frankov. Pravda je zelo zapletena, kajti vse priče, ki bi morale biti o sporu poučeni, so že umrle, ostala sta samo praded in vnuk.

Praded je prišel sam na sodišče in zagovarjal se je na način, odgovarjajoč njegovi starosti. Trdil je, da se ničesar več ne spominja. Odločno je odklanjal vsako misel, da bi imel kdaj sina. Zato neče tudi ničesar vedeti o vnuku ali celo o pravnuku, ki naj bi mu izplačal 80.000 frankov.

Zakonske zveze med sorodniki

Izkušnje kažejo, da vodijo pogosto sklenjeni zakoni s sorodniki k degeneriranosti potomstva. So pa izjeme tudi tu, kakor je bilo pri vladajoči dinastiji Inkov. Nov tak primer na Japonskem je opisal v reviji »American Medical Association« dr. Takeši Ikemi.

Na zapadni obali japonske stoji ribiška vas Usuki, kjer se prebivalci ženijo in moče med seboj že skozi stoletja. Socialne in zdravstvene razmere v tej vasi proučuje dr. Ikemi od leta 1883. V vasi živi 1786 ljudi v 135 rodinah. 904 moški in 882 žensk. Ker ekori solah ne pridejo v stik z okoliškimi mesti in vasi, se močno razlikujejo po svojih sešah in navadah od drugih Japoncev. Otroci sicer ne hodijo redno v šolo, toda potrebno znanje si lahko pridobijo po naravi s bistrostmi. Zakonske zveze med sorodniki torej nimajo posebnega vpliva na duševne sposobnosti. Sleparije in zločini so tu redki. O higieni vedo prebivalci Usuke zelo malo. V Usuki razsajajo večkrat epidemije, nikoli pa ne težje bolezni kot posledica dolge obremenjenosti. Gobavosti, aranje kuge ali elefantiasis prebivalci Usuke ne poznajo. Čeprav je njihova hrana ekromna, so telesno krepki. Redko se pripeti, da bi katerega mladeniča iz te vasi ne potrdili k vojakom.

Ko je primerjal dr. Takeši Ikemi porodnost prebivalcev Usuke s porodnostjo okoliških vasi ni našel nič posebnega. Redko se rodi v Usuki mrtev otrok. Iz tega bi lahko sklepali, da ni tehničnih pomeškov proti zakonskim zvezam med sorodniki. To pa ne drži. Japonski primer je slučajno ugoden, kajti v Usuki stara pokolenja niso bila dedno obremenjena in ker so dolgo živela izolirana, niso mogla biti okužena niti od zunaj. Toda drugod kjer je prebivalstvo med seboj še močno pomešano, bi taki pojavi ne bili mogoči. V pretežni večini primerov nastopijo med zakoni, ki so si v krvnem sorodstvu, težke posledice zakonske zveze.

Hollywood, mesto rekordov

Najvišje zavarovanje ima Sonja Henne, saj je zavarovana na 3.000.000 dolarjev.

Najbogatejša je slavna Mary Pickford.

Najkrajšo zakonsko zvezo, trajajočo samo nekaj ur, je imela June Lang-Blaskova.

Največ ljudi je bilo na svatbi Jeanette Mac Donaldove z Gene Raymondom.

Najboljši zakonski mož je Fred Astaire.

Najtrdozratnejši samec je Ronald Colman.

Najbolj potr obraz ima Carole Lombard.

Najradodarnostni med filmskimi zvezdami je Joan Crawford.

Najboljša mati je Norma Shearer, prva gladi Hollywooda.

Največ oblek in sicer 128 ima Adolph Menjou.

Največ zasluži še vedno Shirley Temple.

Največje zbirke vseh vrst ima nova filmska zvezda Francoz Fernand Gravet.

Najdaljše nohte nosi June Travis.

Največ strupov imajo filmska podjetja z Greta Garbo.

Najhitreje se je proslavila Deanna Durbinova.

Najmlajša pevka ni Durbánova, temveč Judy Garlandova.

Najdaljše poročno potovanje je imela Ann Sothernova, ki je prepotovala v 4 mesecih 70.000 km.

Izven filmskega studia je najbolj zaposlen Bing Crosby, ki ima v svoji staji 24 čistokrvnih dirkalnih konj.

Največ avtomatov in sicer okrog 325 razdeli vsak dan Robert Taylor.

Najraje so imeli filmski igralci pokojno Jean Harlowo, o kateri ni nihče nikoli govoril nič slabega.

Najzvestejša svoji pričeški je Claudette Colbertova.

Najštevilnejšo družino — pet hčera — ima slavni komik Eddie Cantor.

Rusija nima modernih cest Težki milijoni, ki jih je investirala sovjetska vlada v gradnjo ceste Moskva — Minsk, so izgubljeni

Včeraj teden smo poročali, da grade v Rusiji med Moskvo in Minskom v vsej naglici moderno avtomobilsko cesto. Zdaj pa prihaja iz Rige vest, da so silne povodnji zadnjih dni velik del novogradene ceste porušile. Tehnika gradnje cest je v Rusiji šele v povojih in s temi deli zaposleni strokovnjaki so se izkazali zelo slabo. To je tudi razumljivo, saj Rusija nima nobene šole, na kateri bi mogli inženirji študirati to panogo tehnike. Zato Rusija tudi nima še nobene ceste v pravem pomenu besede, da o avtomobilskih niti ne govorimo. Prostrana ruska zemlja je še vedno preprežena s tipičnimi ruskimi kolovozji, po katerih se udarajo vozovi do osi, avtomobili pa sploh ne morejo voziti razen po mestih, kjer so ceste in ulice za silo posute z gramozom. Manjša mesta, trgi in vasi so pa zvezani med seboj z blatnimi kolovozji, ki se širijo tako, da dosežejo večkrat širino 30 do 40 m. Kmetje namreč vozijo kakor se jim zdi, izogibajo se blata in delajo vedno nove kolovozje.

Prvo kolikor toliko moderno cesto so hoteli zgraditi med Moskvo in Minskom, pa se je jim še ta načrt temeljito izjalovil. Lani so zgradili 271 km te ceste, letos so pa hoteli gradnjo nadaljevati, toda silne poplave so jim prekržile račune. Voda je odnesla velik del cestišča in zdaj leži vse razdejano tako, da bodo morali graditi cesto znova. Posledice povodnji bi ne bile tako strašne, če bi bili temelji cestišča zgrajeni iz solidnejšega materiala. Ker ima pa Rusija zelo malo kamna, da ga ni

ti za poslopja ne zadostuje, si mora pomagati pri gradnji cest z drugim materialom. In tako so prišli inženirji na misel, da bi gradili temelje cestišča iz mahork. Tako pravijo Rusi neki vrsti okameninam, ki jih nahajamo po sibirskih tundrah visoko gori na severu, od koder jih spravljajo deloma na splavih po sibirskih rekah, deloma jih morajo pa prenašati politični kaznenici na velblodih. Geologi domnevajo, da so to okameneli ostanki prastarih dreves v zemlji.

Mahorka se je na izkazala za slab gradbeni material. Voda jo je namreč hitro razjedila in tako je povodenj iz lahkega opravila svoje razdiralno delo tem bolj, ker je bilo cestišče utrjeno z bulkami in sučkami. To je neke vrste škrljavec, le nekoliko trši od našega. Pravega gramozu Rusi ne poznajo, za silo jim ga nadomestujejo bulke in sučke, povezane med seboj z neko sluzasto tvarino, ki ji pravijo sivolot. Ta vezava pa ni vedno zanesljiva, posebno v krajih z mokrim podnebjem in obilnimi padavinami ne. Sivolot se namreč pod vplivom vlage razkroji in tako je bilo tudi tu. Težki milijoni, ki jih je investirala sovjetska vlada v gradnjo ceste Moskva—Minsk, so izgubljeni. Vprašanje je, če bodo gradbena dela sploh obnovljena, ker Rusija kot rečeno nima za ceste primerne gradbenega materiala, a graditi jih s takim materialom ne kaže, saj se vidi na tem primeru, koliko truda in denarja lahko uniči vsaka večja povodenj.

Učiteljski zbor na Dolenjskem

V soboto so zborovali v Stični učitelji in učiteljice
litjskega sreza

Stična, 24. maja

Na Dolenjskem je pomlad najlepša, žal so imeli učitelji iz litjskega okraja, ki so prišli k nam zborovati v soboto 21. t. m. hude nalive in jim je dež preprečil načrte, da bi pohiteli v prijazne dolenjske kotičke in na pomosno Polzevo. Kljub neurju se je zbralo mnogo učiteljev in učiteljic v Dolenjskega prišli pa so tudi iz Zagorja, Sevnice, Litije, Sv. Križa in od drugod.

Prvi del zborovanja je bil posvečen praktičnemu delu. Tukajšnja učiteljica in znana pesnica gđ. Vida Tauferjeva je predvajala učno sliko »Memoriranje in deklaracije v 1. razredu. Poslušala se je sodobnih pripomočkov, ilustriranih in ritmičnih. Mladi deklaratorji so bili živahno nagajeni za bogat program pesmi narežljivih mladinskih pesnikov. Navzoči so solarke nagradili z bonboni.

Nato se je pričelo stanovsko zborovanje. Predsednik učiteljske g. Jože Zupančič iz Litije je pozdravil zborovalce, in vladnega zastopnika litjskega sreskega podnacionalnika g. Bogomirja Deva. Ves zbor je požel, da bi čim prej okrepvali obkole tovarš. Rigler iz Sevnice. Skupščina je stajala poslušala žalne besede za pokojnim pisateljem dr. Ivanom Lahom, ki se je udeleževal tudi kot mladinski literat, njegovi »Vodniki« in preokoli pa so izstali solski pripomočki. »Slava« klicali so za ključiti prijetno počastje. Predsednik g. Zupančič je podal pregledno situacijo sli ko o stanju in delu organizacije JUU. Poročal je tudi o seji glavnega odbora JUU.

ki je bila prejšnji teden v Beogradu in o sprejemu pri ministru prosvete g. dr. Magaraševiću.

Tajnik g. Franjo Trošt iz Litije je predal dopise. Zanimiva debata se je razvila okrog Mladinske matice in Našega roda. V razpravi je bil predlog, naj Naš rod poveča število izhajanj, sprejet z veliko večino. S tem so člani poudarili važnost dobre mladinske literature.

V posebni resoluciji naroča zbor vodstvu sekcije, naj posveti po zgledu zagrebške sekcije posebno pozornost socialnim dobrinam za organiziranje članov pri nabavi zdravil in zdravljenju v sanatorijih. Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. Janez Kopriva iz Zagorja, ki je pohvalil novopojelani sistem solskih poverjenikov. Razprčal je tudi več knjig najnovjšega izdavanja Pedagoškega tednika. Učiteljica ga. Leopoldina Kovčeva iz Sevnice je poročala o napredku Doma učiteljev in je vabila k pristopu. g. Kopriva pa o važnosti gospodarskih ustanov, predvsem združenstva pri učiteljski tiskarni.

G. Lazar, solski upravitelj v Stični, je prikazal vsakodnevne poplave knjig in listov, ki prihajajo na šole, čeprav jih ni nihče naročil. Zatem so zborovali razpravljali še o mnogih drugih perečih prosvetnih in stanovskih zadevah. Po zboru so si ogledali samostan, stiško mesno industrijo, delavnice stiškega Aerokuba, ki ga vodi učitelj g. Vlado Ambrožič in Rožčovo tovarno likerjev.

SPORT

Naši kolesarji
se pripravljajo

Vsi se mrzlično pripravljajo, tako funkcionarji kakor kolesarji dirkači. Prvi, da čim bolj proslave 50 letni jubilej naših biciklistov, drugi pa, da čim boljše pridejo do krasnih in dragocenih nagrad, ki te dni krasijo Batovo izložbo na Aleksandrovi cesti. Sicer bo pot do nagrad nekoliko krala, kajti konkurenca se obeta velika tako v glavni kakor v mlajši kategoriji posebno v zjutranjih cestnih dirkah. Tako se predvideva v 100kilometrski borbi večje število pravih dobrih dirkačev, med katerimi so: Gartner, Jeržal, Prosinček (Zagreb), Lavrh in Drižalič (Beograd), Sunko (Maribor) ter še mnogo drugih. Na 60 kilometrov pa si bodo stali nasproti Premk, Gregorič, Podmisljak itd. Če bo vreme koščak naklonjeno, je pričakovati tudi precej visoke povprečne brzine, kajti šlo bo razen drugega tudi za posebno nagrado, ki bo pripadala onemu, kateri izmed obeh kategorij doseže največjo brzo no glede na to, da vozijo eni 108 km, drugi pa 60 km dolgo progo.

O nagradah se lahko reče, da so res lepe in vredne za nje se potegovati. Za pr-

vodospolega od glavne skupine je n. pr. ljubljanski »Touring klub« podaril dragoceno uro štoparico; prvodospolemu dirkaču ljubljanske podzveze so člani bivšega kluba slov. biciklistov »Ljubljane« namenili dragoceno kabineto uro; najstarejšemu dirkaču dolge proge je tverška Rozman (Zidovska ul.) poklonila krasen kolesarski dres, prvega juniorja je Avtoklub »Ljubljana« nagradil z lepim pokalom; prvega juniorja na dirkašču je dirkač Rozman podaril lep pokal itd. itd., tako da bo tekma za nagradami trajala ves dan. In sicer zjutraj na cesti, popoldan pa na »Hermesovem« dirkašču, ki ga uspešno urejajo in krpaajo, da bo za nedeljo pripravljeno. Prav zanimiv in privlačen bo tudi prizor vožnje z visokimi stariškimi kolesi, ki bodo kmalu po prihodu juniorjev na cilj, t. j. po pol 11. uri, prisopihali tudi oni in takoj skozi cilj pred Narodnim domom oddrveli dalje proti dirkašču, da se oddahnjejo za popoldanski nastop, ki bo težavnejši.

Nedeljski kolesarski praznik 50letnega jubileja njihovega obstanka bo torej za Ljubljano najzanimivejša športsna prireditel in zato vreden obiska. Vstopnina na dirkašču prireditel je malenkostna. Po prireditvi bo zvečer ob 20. slavnostna razdelitev nagrad v restavraciji »Zvezdice«.

E. KIRCHBERGER:

Malokaj, otok gobaucev

Potem se je pa eden izmed njih ozrl na okno hiše in prestrašeno kriknil. Tam gori je bila postava, prelomljena v pasu in onemogočeno viseča čez okenski okvir. Fred Burne...

Sketch jih je zdramil iz osuplosti. Vrzaval se je in vzel obe pištoli v roke. Suho je dejal:

— Zdaj pa izginite vsi odot. Takoj! In da vam ne bo prišlo na misel delati po takoj neumnosti, boste držali roke nad glavami, dokler bom mogel streljati po vas. Pojdite naravnost čez močvirje in ne po stari poti. Če kdo izmed vas utone, ga ne bo škoda.

Može so prestrašeno dvignili roke nad glave in Kern je vprašal:

— Kaj bo pa z Burnom?

Sketch je zamrmral:

— Upam, da ni mrtev. Zvečer pridete ponj. Dotlej bom pa sam skrbel zanj.

Odšli so. Opotekali so se po močvirju z rokami nad glavami, hiteli so, ker so bili veseli, da se jim je posrečilo odnesti zdravo kožo, iz območja tujčevih pištol. Dva sta nesla obstrljenega Rösslerja, ki se je bil onestvil.

32 Sketch je zamišljeno zrl za njimi, dokler mu niso izginili izpred oči. Potem se je pa obrnil.

Za njim sta stala Pamela in Nikie.

— Ali mi morete povedati...? — je vprašala. Bila je blede ko zid in Sketch je čakal, da se bo zdaj in zdaj zgrudila.

— Pozneje, — je odgovoril. — Hvala vam, da ni bilo vas, bi ležal zdaj z brado navzgor. Tega lopova na oknu nisem opazil. Zdaj pa pojdva pogledat ga.

— Ustrelila sem ga — ubila sem človeka... je šepetala ogledujoč z gnusom samokres v svoji roki.

— Stori bi bil dobro delo — toda o vaši strelski umetnosti sem zelo slabega mnenja. Bomo videli...

Pamela je napravila nekaj korakov, potem je pa v grozi obstala. Pri njenih nogah je ležal mož, ki je imel luknjico sredi čela. Imel je razproštrte roke in steklene oči so zrlle nekam kvišku. Odskočila je in se oprljala Sketcha.

— Kdo?

— Jaz. — je odgovoril Sketch trdo, — tu v ločju leži drugi. Nimam navade streljati mimo ljudi. In če hočete vedeti, — je nadaljeval mrko, — poslal sem že mnogo fatotov na oni svet.

Pamela ni odgovorila. Sketch, mož, ki bi bila dala zanj življenje — je bil morilec. In na vesti je imel že več umorov! Sam je to priznal! Ni se torej mnogo razlikoval od tega Bergnerja, ki leži tu mrtve. Morda so bili samo nagibi umorov drugačni, toda umori so bili eni kakor drugi.

Teh mračnih misli ni mogla spraviti v svoji glavi v red. Njen duh je bil preveč prepojen z učenostjo iz angleškega kolegija, kjer se je vse sukalo samo okrog okostenelih zakonov, da bi mogla razumeti kaj moč.

Krepko je stisnila zobe in iztrgala roko iz Sketcheve desnice.

Potepuh in morilec! To dvoje ji je stopilo jasno pred oči.

Sketch je takoj uganil vzrok njenega vedenja in obraz se mu je zmrazil. Bilo je čudno, da je tudi Nikie odšla od Pamele in se stisnila k Sketchevim nogam.

— Pojdi, dekle, — je dejal med zobmi, — če sva midva skupaj, ničesar in nikogar ne pogrešava.

Prišla sta molče do hiše in stopila v sobo, iz katere je hotel Burne streljati.

Burne je ležal še vedno na oknu in kazal ni nobenih znakov življenja.

Pamela je stala pri vratih in zrla na Sketcha, ki je dvignil Burna in ga položil na tla. Poem je pa pregledal njegovo glavo. Odkimal je z glavo in stopil k oknu. Iskal je nekaj. Dvignil je oči in dolgo je žvižgal.

— Dejal sem, da imam zelo slabo mnenje o vaši strelski umetnosti. Streljali ste cela dva metra previsoko in odbili šibro kamna, ki je priletela vašemu prijatelju nekoliko premočno na glavo...

— Torej ni mrtev? — je zašepetala razburjeno.

— Ne! Takole čez pol ure se bo zavedel. Prepričan sem, da bosta kaj čeden parček pred oltarjem...

Pamela je stisnila zobe, tistega dne že drugič, in obrnila se je k izhodu...

XII.

Okrog petih zvečer je priplula v nukualufsko pristanišče premogovna ladja »Loyoga«. Kapitan, mož, ki se menda še nikoli ni bil obril, je pljunil v loku v morje in se obrnil k trem možem, stoječim z rokami v žepih pri velikih kupih premoga.

— Lahko poberete šila in kopita, fantje! Na cilj smo!

Može so oklevajoče napravili nekaj korakov in eden izmed njih, plečat in umazan, — nimogrede rečeno, umazani so bili vsi, — je dejal:

— Torej pa hvala lepa, kapitan, da ste nas pripeljali sem.

Druga dva sta prikimala v znak soglasja.

Njihova šila in kopita so bila to, kar so imeli na sebi in sicer raztrgane, od premoga umazane hlače in srajce, na katerih ni bilo nobenega gumba. Samo eden izmed njih, tisti, ki je bil odgovoril kapitanu, je imel na sebi karirasto suknjo, tako, kakršne nosijo lovci v Kanadi in kakršnih gotovo ne nosijo ljudje v tropičnih krajih...

...in da mi v tem ne zmrneš, — se je zasmejal kapitan.

— Na noč je to dobro za vse, — se je zarežal prvi mož in odpel suknjo, da bi kapitan videl, da res zadostuje na noč vsem trem. Kapitan se je znova zasmejal. Suknja je bila namreč tako široka, da je stal mož v nji kakor v veliki vreči.